

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 • MAIRONIO - METAI, RUGPISIO 4 D. • AUGUST 4, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS LITERATŪRA

GAUSĖJA LITUANIKA ANGLIŠKAI

Rašo Jonas Aistis

Ir vėl lietuviškosios kūrybos knygos pasirodė anglų kalba: Vinco Kudirkos: *Memoirs of a Lithuanian Bridge* ir *Lithuanian Quartet*. Paskutiniuoju sudėta trys trumpi Aloyzo Barono dalykėliai ir po vieną Mariaus Katiliškio, Algirdo Landsbergio ir Igno Šeiniaus.

Abi knygos Stepo Zobarsko redaguotos ir išleistos Manyland Books leidyklos New Yorke, kurios adresas yra toks: Manyland Books, P. O. Box 266, Wall Street Station, New York 5, New York.

Tai didelis ir gražus darbas, kuris netaip lengva tinkamai įvertinti. Populiarinimas lietuvių literatūros amerikiečių tarpe įgyja kultūrinės kovos, arba kultūrinės rezistencijos atspalvį. Nereikia nei sakyti, kad tai yra gal net reikšmingesnė, pasėkmingesnė ir patvaresnė kovą negu politinė nūdienos veikla, nors tuo pasakymu visai nenoriu politinės kovos nuvertinti ar ginčyti jos reikala, tik man rodos, kad visos mūsų jėgos turėtų orientuotis vieningai kryptimi: viena kitą paremti, viena kitą papildyti, viena kitą paskatinti. Turime būti realūs ir bent patys sau atvirai, nes mūsų jėgos yra ne vien tik ribotos, bet ir ne itin galingos. Kultūra yra tokia sritis, kur vertybė, ne drąsa, ne bravūra nulemia...

Tolesnės mano pastabos gal bus kiek per kritiškos, bet reikalavimai, kurie buvo statomi pirmam bandymui, mano manymu, negali būti tie patys penktai ar šeštai knygai.

Vincui Kudirkai anglų kalba beveik nieko netektų prikišti, tik galima nuogąstauti, kad dėl jo gali kilti pirmas lietuvių literatūros "tarptautinis skandalas". Mat, knygoje Vincui Kudirkai priskirtas dalykėlis Rožukė ir Martynukas yra ne originalus kūrinys, o tiksliai V. Kudirkos išverstas ar sulietuvinas. Linkėjime, kad tai neiškilų aikštėn ir liktų tik mūsų tarpe, bet tebūnie tai redaktoriui įspėjimas, kad būtų apdairesnis ir atsargesnis.

Lithuanian Quartet reikalai daug geresni. Tačiau, antologijas sudarant, ypač reikėtų orientuotis į anglosaksiskąjį skaitytoją: į jo kultūrinį lygį, į jo skonį bei reikalavimus.

Drauge norėčiau pastebėti, kad šios mano pastabos jokiū būdu nepretenduoja į pačių originalių tekstų kritiką ar vertinimą, bet tiksliai jų parinkimą angliškam skaitytojui, tam ir tiksliai tam reikalui aptariamas parinktųjų tekstų pobūdis. Autoriai turi teisę ir gal net prievolę rašyti taip, kaip jiems geriau atrodo. Antologijos sudarytojas vėl yra laisvas pasirinkti, kas jam geriau patinka. Tačiau vienos normos yra taikomos visoms vidurinėms, kitos — eksportui. Ypač (kuklumas tebūnie dorybė!) eidami iš žemesnės kultūros į aukštesniąją, kur patys literatūros standartai yra aukštesni.

Grynai tvarkos reikalu, sudarant antologiją, reikėtų didelę dėmesį kreipti į pirmą ir paskutinį dedamą dalyką, nes yra nemaža skaitytojų, kurie antologijas pradeda skaityti ne nuo pradžios.

Lithuanian Quartet pradeda mas neįmanomai naiviai ir gana silpnoku Aloyzo Barono vaiz-

deliu. Man atrodo, kad to paties autoriaus abu kitu dalykėliai būtų daug geriau pradžia tikusiu. Paskutinis dalykėlis, mano galva, daug geriau parinktas, nors "velnio pakty su žmogum" siužetu išmarginta mūsų ir nemūsų tautosaka, o ir pasaulinėje literatūroje ta tema ne su Doktoru Faustu prasideda ir ne su juo baigiasi... Tačiau literatūrinio atžvilgiu įdėtas dalykas yra be prieikaštų

Algirdo Landsbergio parinktas dailus ir meniškias dalykėlis, bet tai daugiau eksperimentinis groteskas... Tevertina ji anglosaksas kaip gali ir išmano... Būčiau linkęs vertinti teigiamai.

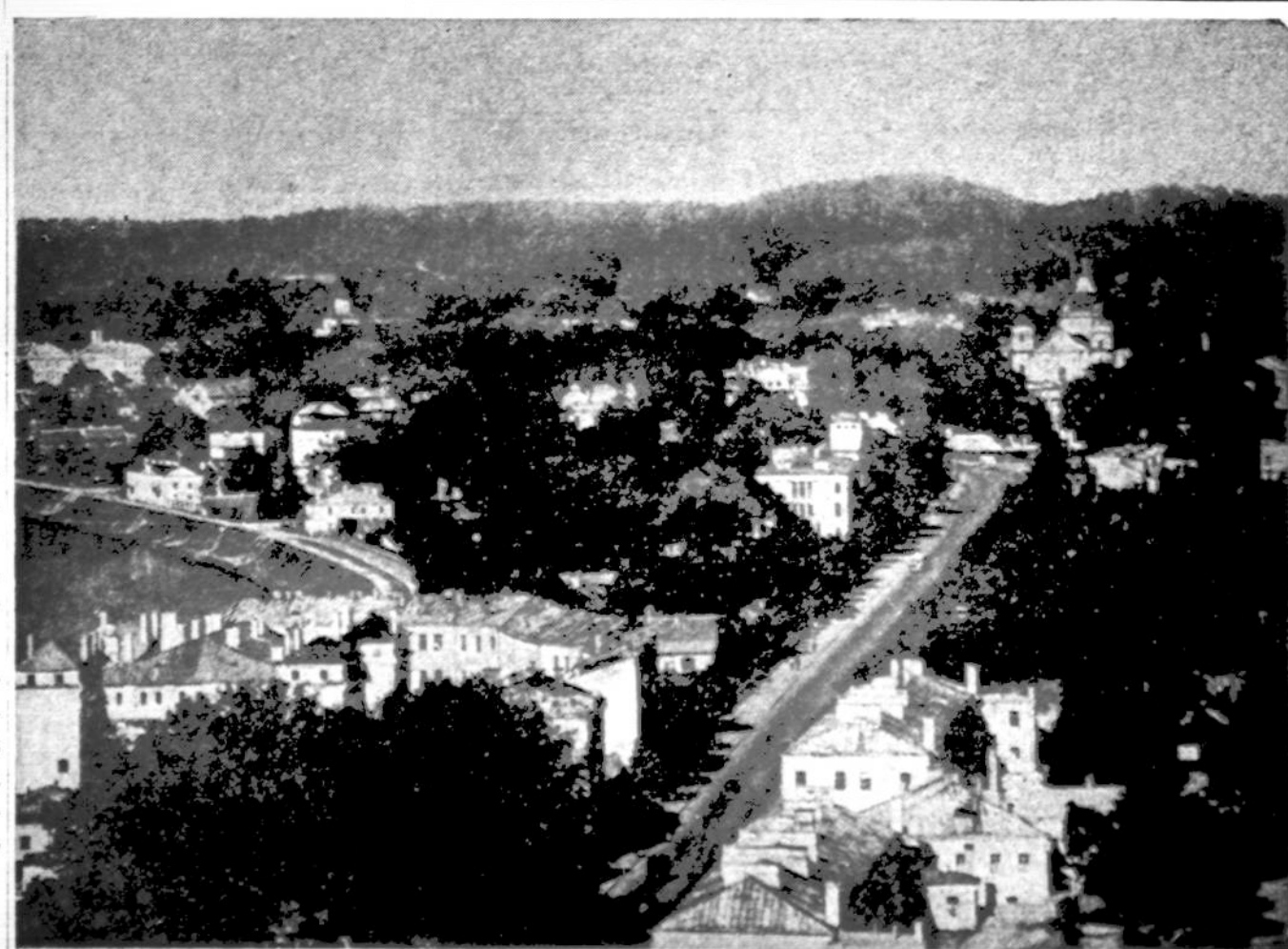
Mariaus Katiliškio apysaka (stambiausias dalykas visame rinkinyje) būtų gal ir visos antologijos skliauto raktas, bet labai abejoju josios tinkamumu svetimiesiems skiriamai antologijai. Literatūroje tautybų klausimas labai opus ir labai valus. Ypač pavojinga tautą

K. Zoromskis

Gėlės

traktuoti pagal savo ar kitų kaimyninių tautų vaizduotę susidariusius trafaretus ar net anekdotus. Man susidarė įspūdis, kad apysakoje autorius vokiečius matė per priežodžio "vokiečiai popiet kvailas" prizmę (lietuvis būtinai ir kur kas pranašesnis!). Deja, kvailumas neturi etninių ribų ir klajoja po visą pasaulį mūsų pačių tautos neaplenkdamas: visur jo pilna, visur jo gana, ir ne vien tik po-

Antakalnio vaizdas nuo Gedimino kalno Vilniuje

piet, bet apskritus metus ir ištiesus amžius. Pastaciūs tautą prieš tautą, ne žmogų prieš žmogų, tautybės traktavimas būtinai pereina į tendencingą pobūdį. Reikia sutikti, kad tai labai sunkus siužeto traktavimas, kuriame suklupo net tokie genijai, kaip Balzac, Dostojevskij, Anton Čechov, dėlto regėjime beveik stebukla, jei Marius Katiliškis būtų čia padaręs laimingą išimtį. Mano galva, Homeras dėlto igijo universalinės ir daugiataukstantmetės garbės, kad jis savo poemose vienodai traktavo savo tautiečius graikus ir jų priešus trojiečius. Ir tada neuostabu, kad, sakydama, vaidinant Aischilio Persus, žiūrovai balsu raudėjo, užjauzdami persus, nors toje ko-voje su persais autorius pats dalyvavo ir jo tikram broliui persas kirviu nukirto ranką... Šiandien, deja, mes savo pačių kitaip galvojančiam tautiečiui literatūroje nesame linkę pripažinti žmogiškų savybių... o per tautybę jau visur šios dienos rašytojai žmogaus nemato.

Nauja mokslo literatūra Lietuvoj

PROF. S. KOLUPAILA, Notre Dame

Kiekviena nauja knyga, kuri pasiekia mus "iš anapus", yra įdomi įvairiais atžvilgiais. Iš vienos pusės, mus džiugina mūsų tautiečių gyvybės ženklai ir mokslo pažanga mūsų Tėvynėje, iš kitos, galime pajusti sunkią okupanto ir jo pakalikų leteną.

Geografinis Metrašitis 3

Ilgai lauktas III Geografinis Metrašitis, pažymėtas 1960 metais, išėjo tik šių metų pradžioje. Kaip du pirmieji, šis tomas yra puikiai išleistas ir 443 puslapiuose duoda 19 straipsnių Lietuvos Geografinės Draugijos narių, skaitytų jos susirinkimuose. Visi darbai yra rimti ir įdomūs, be įprastos kvailos propagandos prieš kapitalistus ir buržuazinius nacionalistus. Išsami didelio tomo apžvalga pareikalautų daug vietos, tad

duodu tik straipsnių pavadinimus:

K. Bieliukas, A. Garunkštis, V. Chomskis, Dėl ežerų genezės klasifikacijos.

A. Basalykas, Lietuvos teritorijos kompleksinio fizinio - geografinio rajonavimo klausimu.

V. Gudelis, Žodžio ir vietovardžio "gala(s)" etimologijos ir priešistorinės geografijos klausimu.

K. Kaušyla, Lietuvos klimatiniai metų laikai.

E. Vodzinskas, Vilniaus miesto Gedimino kalno geologiniai ir geomorfologiniai bruožai.

S. Tarvydas ir M. Gudonytė, Šiaurinės Vidurio Lietuvos dalies miestai.

D. Galvydytė, Pirminių ir antropogeninių facijų eilės Že-

maičių aukštumos moreniniams kalvotame landsafte.

M. Beconis, Lietuvos upių salpų išplitimas ir tipai.

V. Dvareckas, Apie senųjų morfogenų dabartinėmis fizinėmis - geografinėmis sąlygomis.

V. Chomskis, Pagrindinės ežero vandens masių dinaminės sąlygos ir jo dubens forma.

E. Červinskis, Vandens lygio svyravimai Sūduvos ežeruose (1948-1958 m.).

A. Garunkštis, Keletas pastabų apie Lietuvos ežerų dubens formų pavadinimus.

A. Garunkštis, Lietuvos ežerų hidrografiniai ryšiai.

A. Stanaitis, Ignalinos ežero terasės ir jų kilmė.

J. Tamošaitis, Pelkių dubenų morfologiniai ir morfometriniai bruožai paskutiniuoju apledėjimo nepaliestoje srityje.

A. Seibutis ir F. Sudnikavičienė, Apie holoceninių pelkių susidarymo pradžią Lietuvos teritorijoje.

V. Mikaila, Lietuvos Pietryčių molytų klausimu.

A. Ignatavičius, Pagrindiniai Lietuvos gruntinių vandenų cheminės sudėties formavimosi bruožai.

A. Ignatavičius, Pagrindiniai Lietuvos gruntinių vandenų režimo tipai.

Kronikoje aprašyti Geografinės Draugijos darbai, suvažiavimai ir t. t.

Sveikindami Lietuvos Geografinę Draugiją su sėkminga veikla, lauksime kitų metraščių tomų.

K. Bieliuko Ežerotyra

Geografijos profesorius ir L. Mokslų Akademijos sekretorius K. Bieliukas paruošė ir Geologijos ir Geografijos Institutas išleido stamboką (358 psl.) va-

(Nukelta į 2 psl.)

Ernst Barlach

Išgastis (medis)

E. Barlach (1870-1938) — vokiečių grafikas, skulptorius, taipgi rašytojas ekspresionistas. Paprastų žmonių ir paprasto gyvenimo temose, ypač medžio skulptūrose, pasiekęs didelės vidinės raiškos ir monumentalumo.

Dėlto man atrodo, kad antologijos sudarytojas galėjo rasti lygiai stiprių neutralėsnį to paties autoriaus kūrinį, kuris galėjo geriau tiktai svetimam skaitytojui.

Žinoma, galima būtų šis tas pasakyti ir apie kvarteto rašytojų parinkimą. Galėjo būti ir kitokia kombinacija. Tik čia ar

nebūtų jau pastanga kėsintis į spalvą ir skonį, tai yra dalykas, dėl kurių, anot senovės romėnų nesiginėjama (de gustibus non disputandum est).

Sios mano pastabos daugiau taikomos ateičiai, o abi knygos yra puikios ir tai tikrai naujas lietuvių literatūros laimėjimas šiame krašte.

Julija Švabaite

EPITAFIJA ANT MŪSŲ KAPO

— Kraujas saldesnis už medų, —
Taip rašė šėkma,
Taip rašė išdžiūvusi jo siela
Po sunkvežimio ratais.

Ne šios žemės žmogui suprasti
Tragišką ratų dainą,
Tragiškai amžinybės šaukiantiems.

Jei kančia ne iš šio pasaulio,
Duok mums, Viešpatie, amžinybę,
O jeigu kančia tikrai kirminas,
Palik mus žemės grumstė...

Jei prikelsi, perplėštą rūbą
Susiūk. Sulaužytom rankom
Uždegsim žvakes.
Bus džiaugsminga mūsų procesija
Į Tave.

KĄ TU MATEI

Ką tu matei paskutinę
Savo gyvenimo valandą,
Mano vienišas tėve,
Ką girdėjai?

Ar neklusniųjų vaikų
Pirmąjį šauksmą,
Ar kregždutės skridimą,
Balandžio burkavimą?...

Ar galėjai ištieti
Savo stingtančią ranką
Dievo veidan,
Kai ištroškus tamsa
Kaitrų vasaros vakarą
Užgulė tavo krūtinę?..

Kertinė Paraštė

NEBIJOKIME PLATUMŲ IR SROVĖS

Ne kartą ir ne du girdėta mintis: kodėl mūsų lietuviški laikraščiai tokie ambicingi? Ko dėl jie nepasitenkina vien tik lietuviškojo gyvenimo žiniomis? Juk apie pasaulinius įvykius apsiečiai galime informuoti angliškoje spaudoje. Kodėl kultūriniam priede turime skaityti apie brazilų poetus, anglų skulptorius, prancūzų dailininkus? Ar neužtenka mums lietuviškųjų knygų recenzijų? Apie angliškąs juk angliškose žurnaluose galime pasiskaityti.

Sios mintys — tai gundymai lietuviškajai spaudai. Jų nuotaika panaši mieliems pasiūlymams, kuriuos katalikų spauda girdėjo nuo savo jaunystės: kam stengtis būti veidrodžiui visam bendruomenės gyvenimui — juk svarbiausia tai, kas dedasi parapijoj, diecezijoj. Apie kitus įvykius juk galime bendrojo spaudoj pasiskaityti!

Abiems gundymams bendras bruožas: jie kviečia žiūrėti į mūsų bendruomenės (lietuviškos ar katalikiškos) gyvenimą kaip savyje atbaigtą, uždara, nuo plačiojo pasaulio įvykių nepriklausomą. Mes — tai sala plačioje upėje, kurios srovė daužosi ir putoja salos uolose. Mums sakoma: domėkimės derlingosios mūsų salos gyvenimu, ne svajokime ant vėjuoto salos kanto — kritę į srovę, mes žūsim.

Srovė tačiau ne tik ardo, bet ir gaivina. Tik kūdrose teauga maurai. Uždaryto kambario oras darosi sunkus.

Tegalime tik džiaugtis, kad mūsų spauda užsidarymo pagundai atsispiria. Dorybė tačiau nėra vien tik pagundos atmetimas. Neužtenka vengti uždaro — reikia siekti atvirumo. Nepasilikime tik gyvenimo stebėjimui — būkime jo kūrėjai. Dažnai kalbame apie lietuvių įnašą į pasaulio kultūrą — kaip šitai įvyks, jei gyvensime užuolaidas užskleidę, langines užsidarę?

Galima duoti tik iš pertekliaus. Darykime lietuvišką gy-

A. L.

Vyskupo Antano Baranausko sukaktis

Ir jis šiomet atsimintinas šalia Maironio

A. P. BAGDONAS

Šiais metais, minėdami savo didįjį tautinio atgimimo poetą Maironį, paskyrėme jo garbei net šiuos 1962 metus, tačiau ne žodžių neprisimename kito žymaus praešausio poeto, Anykščių šilės autoriaus, Antano Baranausko.

Šiomet sukanka lygiai 60 metų nuo jo mirties. Jis mirė 1902 m. lapkričio mėn. 26 d. Seinuose, kur jis išbuvo vyskupu vos 5 metus.

Šiai sukakčiai prisiminti tenka nors trumpai įvertinti vyskupo - poeto Ant. Baranausko nuopelnus lietuvių literatūrai, kalbai ir apskritai lietuvių tautai.

Zemaičių įtaka Baranauskui

Gimęs gražiausiame Aukštaitijos kampelyje, Anykščiuose, poetas 1853 m. pateko į Zemaičių miestelį Vainutą, kaip valstiešius raštininkas. Iš ten į Sedą, kur bebūdamas susipažino su žemaičių bajoraitė Karolina Pranauskaitė. Abu jie buvo kilnios sielos ir abu mėgo poeziją, todėl greitai abu surišo poetinę kūrybą, nes jie abu savo jėgas bandė poezijoje, rašydami daugiausia lenkiškus eilėraščius. Ši pažintis vysk. A. Baranauskui buvo lemiamas reikšmės, nes, Pranauskaitės skatinamas ir jos brolio Utenos klebono padedamas, Antanas išvažiavo į Varnių Kunigų Seminariją. Tenai jis pateko į vyskupo Valančiaus sukelto tam tikrą lietuviškos literatūros ir veiklos įtaką. Ten surado du draugu, kurie Antano lietuviškai veiklai irgi turėjo nemažos reikšmės. Tai klierikai Klemensas Kairys, anykštėnas Antano kaimynas, ir Pranas Vilksa. Jie buvo sudarę net triumviratą, pasiryžę dirbti lietuviškos literatūros ir Katalikų Bažnyčios labui. Be to, nuolat korespondavo laiškais ir su Karolina Pranauskaitė. Deja, ši jų bendra veikla ir draugystė neilgai truko. Po metų Kairys išsiunčiamas į Petrapilio Dvasinę Akademiją, vėliau ir Antanas Baranauskas dėl savo gabumų taip pat iš Varnių išsiunčiamas į Petrapilį. Vos penkerius metus praleidęs žemaitijoje, Baranauskas, sustiprėjęs lietuviškos dvasios, tampa vėliau žymiu lietuvių poetu.

Literatūrinė veikla

Savo žymiausia veiklą Anykščių šilėi sukūręs 1858-9 metais teišvėję atostogaudamas, jau kaip Petrapilio Dvasinės Akademijos klierikas, Baranauskas užsiėmė lietuvių literatūroje vietą šalia stambiausio mūsų poeto Kristijono Donelaičio. Baranausko literatūrinis palikimas be minėto Anykščių šilės susideda dar iš eilėraščių ciklo Kelionė Peterburge, Pasikalbėjimo giesmininko su Lietuva ir religinių giesmių. Dalis jo kūrybos pasklidę ir lietuvių virto dainomis, kurias dainavo ne tik jo namiškiai, bet visa Lietuva. Tokie eilėraščiai, kaip Giedu dainelė, Nu Lietuva, nu Dauguva, Sudiev Lietuva ir šandien dar visur dainuojami chorų ir ansamblių. Vysk. A. Baranausko poezija darė įtakos ir vėlesniems rašytojams. Ir pats Maironis pirmąją savo poemą Lietuvą paskyrė A. Baranauskui.

Kalbininkas

Vysk. Ant. Baranauskas buvo didelių gabumų asmenybė.

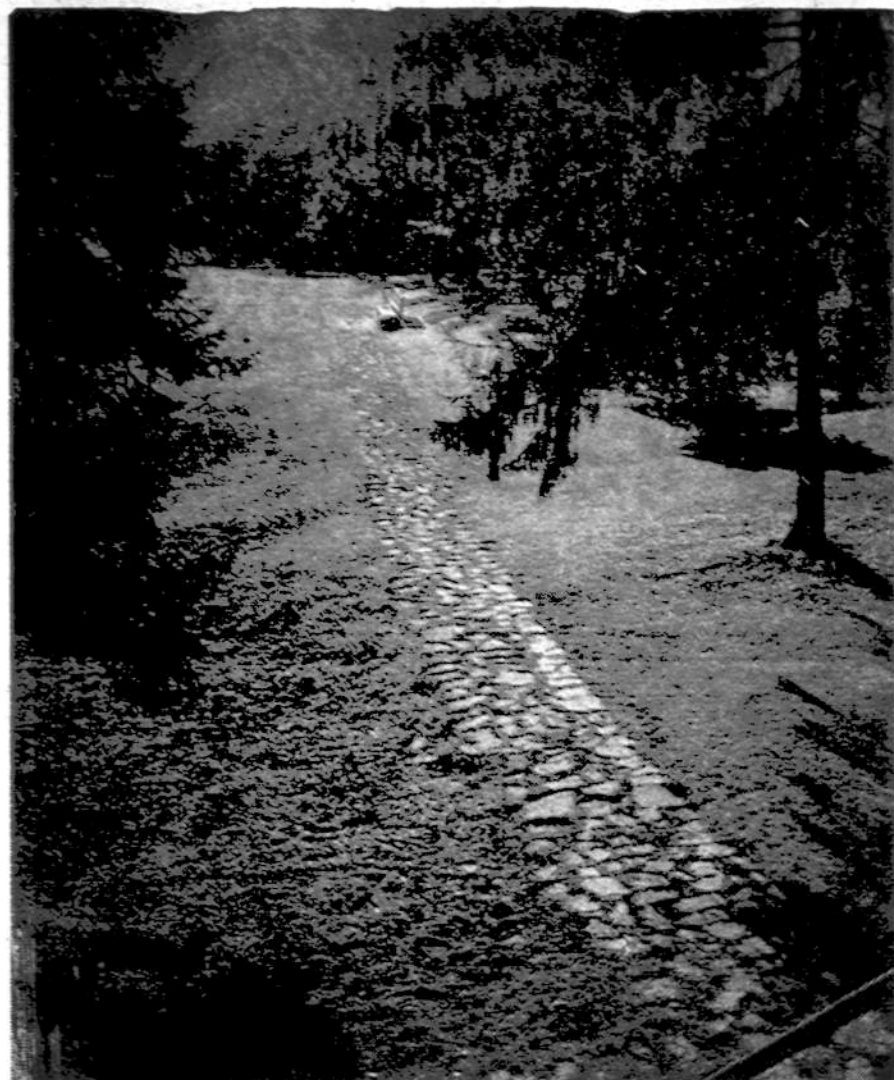

Vysk. Antanas Baranauskas

ir tautiniuose klausimuose. Todėl, kai Basanavičius Aušrojo atspausdino Baranausko eilėraščių, ne iš paties autoriaus gautų, poetas pyko. Būdamas vyskupu, įsakė visose Seinų vyskupijos bažnyčiose evangelijas skaityti ir lenkiškai. Todėl turėjo nesustipratimui su lietuviškai nusistatę šios vyskupijos kunigais.

Baigiant tenka priminti, kad A. Baranausko reikšmė yra didelė ypač lietuviškam daliajam žodžiui, o jo romantiškas senovės idealizavimas buvo aušrininkams įkvėpimo šaltinis.

• Kanadiečių koncertai Vilniuje. Vilniuje tris koncertus surengė Kanados vokalinis-instrumentinis ansamblis "Travelers". Jie atliko įvairių kraštų liaudies dainas, dalyvaujant ir sol. S. Jonston. Kaip ir neseniai Vilniuje koncertavę japonų varietės ansamblis, ir kanadiečiai turėjo didelį pasisekimą.

Ne Anykščių šilės...

Nuotrauka J. Kežio

NAUJA MOKSLO LITERATŪRA LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

dovėlį "Ežerotyros pagrindai", Vilnius, 1961. Tai yra pirmas šios srities veikalas lietuvių kalba.

Knygos turinį sudaro: įvadas: ežerotyra — ežeras, Ežero dubuo: morfologija ir morfometrija, matavimai ir skaičiavimai, rodikliai. Ežero vandens masė: hidrologinis režimas, hidromechanika, termika, optika, akustika, chemizmas. Ežero biologija: hidrobitantai, žuvis, paukščiai. Ežero vystymosi eiga: nuosėdos, užžėlumas. Ežerotyros šakos: regioninė, taikomoji ir praktinė limnologija.

Svarbiausia ir geriausiai apdirbta knygos dalis — ežerų matavimai ir jų dubens tūrio bei formos analizės. Biologinis skyrius yra daugiau kompiliatyvinio pobūdžio: autoriui padėjo A. Macionis. Knyga remiasi, daugiausiai, rusų limnologų darbais, nors trumpai paminėti F. A. Forel, šveicarietis, laikomas limnologijos pionierium, ir G. E. Hutchinson, amerikietis, naujausio limnologijos veikalo autorius, vietomis net pagirtas. Limnologijos istorija daugiausia liečia Rusiją, taip pat Lietuvą, tačiau nutylint prof. K. Pakšto ir dr. V. Villamo darbus. Be autoriaus, knygą redagavo 7 asmenų redakcinė kolegija, jų tarpe veikalo redaktorių ir vyriausius redaktorių. Mums tai neįprasta, kad knygą cenzūruotų tiek žmonių, o kiek, be jų, politinių seklių. Ir rusų liaudies išmintis sugalvojo patarėlį "Septynios auklės — vaikas be akies".

Tačiau tiek cenzorių pasirodė nepakankamai. Iš spaudos matėm, kad Teklė Vengrytė, Valskybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos redaktorė, viešai apkaltino Bieliuką, kad paminėjo užsieniečių darbus ir nepasitenkino tik reveransais rusams. Platokame literatūros sąrašė duota 42 lietuvių, 58 rusų, 18 vokiečių, 6 lenkų, 5 anglų ir 2 prancūzų darbai. Iš tisi knygų puslapiai paskirti Rusijos ir rusų mokslininkų vardams ir darbams, bet to nepakako. Gal dėl to, kad įžangą, rimtą ginklą, darbą šeimyną, didžius turtus, lakius sakalus, greitius pėdsakius? Ko numirei? Ulele, Ulele, ko nepertekęs buvai, ko stokojai, ko numirei? Ulele, Ulele! Ar neturėjai plačią giminę, turtingus gentis, meilungus bendrus, ko numirei? Ulele, Ulele, ko numirei, kas tau kaitėjo?

RAUDA

S. Daukantas (iš "Būdo")

Kronika

• Kokius kūrinius matysime Wasagoje? Keturių menininkų — V. Petravičiaus, J. Pautiešiaus, T. Valiaus ir S. Smalinskienės meno kūrinių parodoje Kanadoje, Wasagoje, bus išstatyta 60 darbų. Jų tarpe 22 figūrinės kompozicijos arba portretai, 24 peizažai, apie 10 natūrmortų ir keletas piešinių.

Sužinota, kad į šią parodą ruošiasi vykti svečiai iš Hamiltono, Toronto, Otawos ir kitų Kanados vietų. Wasagos vasarvietėje, kur vyks Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitė, jau užsakyta apie 20 vilų svečiams iš JAV ir kitur.

Meno parodos atidarymas Wasagoje įvyks šiandien — rugpjūčio mėn. 4 d. B.A.S.

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-11 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telefonas: PR 8-3229. Rez. telef. Walbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670.
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PProspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: RRepublic 7-7868

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antradienį ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd Street
Kampas 63-cio ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak.
Šešt. 2-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telef. 476-4042. Rez. Walbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Rute 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr., treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir alergija)
Valandos. pirm., antr., ketvirt., 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštadienį 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 6-6960
DR. E. DECKY
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Taipgi įvairius nervinės ligos Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadienį: 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadienį 12-30 iki 2-30 val. p. p. Trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017

Ofiso tel. HE 4-7007, Namų rez. PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKSA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Val.: Pirmadienį ir ketv. nuo 3 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

• Kam šiomet teks Nobelio literatūros premija? Aštuoniolika Švedų Akademijos narių, kaip spaudoje pranešama, jau užsivertę skaitymu bei studijomis, kam reikėtų atiduoti šiemetinę Nobelio literatūros premiją. Tarp kandidatų labiausiai minimos pavardės Robert Frost, amerikiečio, daugelio poezijos rinkinių autorius, gimusio 1875 m., ir Isak Dinesen, danų rašytojos Karen Blixen-Finecke slapyvardis, romantinių temų ir rafinuotos kalbos pasakų autorė, gimusios 1885 m. Pastarieji metai amerikiečiai netekę dviejų savųjų Nobelio premijos laureatų (Hemingway mirė 1961

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAİKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1351
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Nuo liepos 8 iki 23 atostogose. Kleptis į Dr. Kisielių.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 10-12 val. p. p. 6:30-8:30 val. Šeštadienį: 1-4 val. p. p. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienį, šeštadienį ir 12 iki 4 popiet.

Ofiso telef. Lafayette 3-3210, jei neatliepia, šaukti KEdzie 2-2968
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak., pirm., antr., ketv. 6-9 val. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmadienį, antradienį, ketv. ir penktadienį nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadienį nuo 11 val. ryto — 1 val. p. p. Šeštadienį: 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168. Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 606-6345
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PProspect 8-7773
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 p. p. antradienį ir penktadienį 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS KAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadienį: 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
4 Main St., Aurora, Ill.
Tel. TW 2-0803
Susitarimui skambinti tel. TREmont 9-1450, Batavia, Ill.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULman 5-6766
Namų: BErvey 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofiso RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Šeštadieniais 10-12 valandos. Trečiadieniais uždaryta.

Kuomet svarstote duoti dovaną savo giminei arba draugams, atsiminkite, jog "Draugo" prenumėrata yra viena iš puikiausių.

ir Faulkner mirė 1962) tikisi, kad su Frosto pavarde jų literatūra vel bus ryškiai atžymėta.

P. ŠILEIKIS, D. P.
Orthopedas, Protistas.
Aparatų-Protezai, Med. bandai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIC TECHNIQUES LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PProspect 6-5084

DR. E. STANAT-STANAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Mitybos ir svorio problemos
1951 W. Irving Park Rd.
(Damen Ave. kampas)
Val. pirm., ketv. ir penkt. 7-8 v. p. p. ir pagal apimtį.
Tel. Ofiso LA 5-2134, Rez. 878-5960

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 4 val. vak. Treč. ir sekmadienį tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priėm. val.: Kryžavos ligoninė.
VAL.: Pirmadienį, antradienį, ketv. ir penkt. nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 4-8 val. v. Šeštadienį: nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 vak., trečiadienį uždaryta. Šeštadienį, 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, pūslelių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisai: 7558 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 150th St., Arvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Michigan Ave., Suite 808, tel. CE 6-7764. Valandos pagal susitarimą

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAİKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775 arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatliepia, skambinti TE 9-1071.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. Reliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0817
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1-3 p. p. Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. Walbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai
Valandos kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223 ar PR 6-5677
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
ATOSTOGOSE IKI RUGPJŪČIO MĖN. 5 D.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
ATOSTOGOSE
Kol grįš ofise dirbs Dr. Brinkis. Val. — Pirmadienį, antradienį, ketv. ir penktadienį 1-4 p. p., trečiadienį ir ketvirtadienį 7-8 v. v.

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštadienį nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-8150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštadienį pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba sužeidus (Emergency), šaukite telefoną — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

PARYŽIAUS KAVINĖS

Pirmomis šandieninių kavinių užuomazgomis buvo niūrus, tamsūs, neįdomūs urvai. Užvažiuojamieji namai, smuklės, karčiamos Sv. Liudviko saloje, abiejų Senos upės atšakų krantuose, atžymėtos buvo dviem sukryžiuotais irklais, visuomet nudažytas žaliai. Tai turėjo reikšti, jog ten yra uostas parkele. Vėliau, kai visiems išsukusiems. Greičiausiai nuo tų žalių daiktų irklų spalvos Paryžius ir pasilaikė sau kaip savą žaliąją spalvą. Vėliau prie tokių „istaigų“ durų pradėta kabinti žvejų tinklų gabalus arba paprasčiausiai buvo prikalamas žievės gabalas. Niekas nerizikuodavo iškabinti butelio, net tuščio. Tai buvo per daug vertingas daiktas.

Miestas plėtėsi, smuklių vis daugiau atsiradavo. Pasirodė jau ir daiktų išskabos; kai kuriuos jų buvo tikri vaizdų rebusai. Klientų veik niekas nemokėjo skaityti, gi kiekviena tokia patalpa, dažniausiai, jau turėjo savo vardą, pavadinimą, kuriuos reikėjo pavaizduoti. Taip pvz. ant tokios išskabos atsiradavo elnis (cerf) ir kalnas (mont). Tai turėjo reikšti „Sermon“!

Lankyti tuos „urvus“ nebuvo saugu; apie tai kai ką galėtų pasakyti Viduramžių poetas Villon. Vagystės, peštynės ir nužudymai pasitaikydavo gana dažnai. Tai buvo vienintelės anų laikų „pramogos“. Orkestrų koncertų, baletų reikėjo laukti dar ilgus šimtmečius.

Naujesniais laikais

Laikui bėgant, užėgų namai ir vinyinės darėsi vis ištaigingesnės. Jau juose negalima buvo gauti vyno su česnakais, kas taip žavėjo Jeanne d'Ark ir kurią taip mėgo Henrikas IV-sis. Užtat atsirado naujos rūšys vynų, ne vien tik prancūziškų, bet ir italų, Reino, ispaniškų, portugališkų, vengriškų, „sunkių ir lengvų“.

Liudviko XIII-jo laikais buvo garsios „La Fosse aux Lions“, „Le Petit Maure“ ir „La Pomme de Pin“. Liudviko XIV-jo laikais, tai „Le Mouton Blanc“, gi vėliau jau žinoma rašytojų vinyinė „La Croix de Lorraine“, kur ilgas valandas prasidėdavo Moliere, La Fontaine, Boileau-Despreaux bei Racine. Žmonės tada jau nemokėjo apsieiti be kavinių, kurios tada, esmėje, dar nebuvo kavinėmis. Ypač anų laikų rašytojai, dailininkai, publicistai, muzikai, lygiai kaip ir leidėjai ten formavo ir kalė mokslo pažangos kryptis.

Paryžių pasiekia kava ir tabakas

Pagalau j Paryžių „atkeliauja“ kava ir tabakas, du dideli mūsų visuomenės motorai. 1689 metais sicilietis Procope įsteigė kavinę prie rue de l'Ancienne Comedie. (Toji kavinė prieš porą metų buvo atstatyta ir su didele reklama atidaryta, tačiau dabar tai yra daugiau „užsienio turistams“ ramus restoranas, o ne kavinė). Ten kūrėsi naujos idėjos Dideroto pasikalbėjimuose su d'Alambertu. Ten gimė „Enciklopedija“. Ten pasislėpdavo teatralinių veiklų autoriai, su baime laukdami žinių apie pasisekimą ar nepasisekimą jų naujų veiklų. Tokia jų baimė buvo labai pamatuota, nes anų alikų teatro žiūrovai buvo nepastovios nuotaikos, pikti ir net žiaurūs. Toje kavinėje kaip tik Rousseau skaudžiai pergyveno nepasisekimą savo „Jasono“, gi Belloy džiaugėsi pasisekimu „Čalais apgulimo“. Šiandieną gi antrojo rašytojo veik niekas neprisimena. Pas Procopę lankėsi ir puikios dvaro damos, tačiau jos vengė mai

JONAS BAINAUSKAS

šytis tarp „plebėjų“. Jų ištai- gingos karietos sustodavo prieš duris, gi tarnai atnešdavo joms kavą sidabro puodukuose. Pas Procopę pirmą kartą pasirodė „frigiškoji keptinė“, kurią tada buvo užsidėjęs pilietis Julien. Dantonas tada ramiausiai sau lošė kortomis ir į tą „demonstraciją“ nereagavo. Ten, kaip užstatą, savo skrybėlę buvo palikęs ir neišperkęs mažo leitenantas Bonaparte. Ten, pagaliau, buvo Didžiosios Revoliucijos spaudos „štabas“.

Kavinių aukso amžius

XIX-sis amžius, tai kavinių aukso amžius. Juokaujant buvo sakoma, jog reikia iš Paryžiaus miesto herbo išmesti laivą ir jo vieton įstatyti kavos malūnėlį. Kavinės užviešpatavo tada visą miestą. Pirmavo boulevard de Gand, paskui kavinės apėmė boulevard des Italiens. Atsirado ledai, sorbetai, pončas. Tortoni kavinė išsilaikė beveik šimtą metų. Apie ją dainuojama Leharo operetėje „Luksemburgo grovas“. Cafe de Paris patraukė gaisiausius ekcentriškus. Marivaux žavėjo garsi Cafe des Anglais, kurią tiek kartų mini Balzakas, „apgyvendindamas“ joje savo veikėjus.

Antrosios imperijos metu jau atsirado alus. Tai „Le Grand Balcon“ savininkas įvedė „bocką“ į Prancūziją. Anų laikų Alžirijos karai atnešė absintą, „fee verte“, Rimbaudo apdainuotą. Jis ištisus vakarus ir naktis praleidžia „La Source“ ir „Voltaire“ kavinėse prie place de l'Odeon, kur šeštadienį rinkdavosi veik vien simbo- listai. Tačiau ne vien tik ten. Jį galima buvo matyti „Rotonde“, „Murger“, „Soleil d'Or“, vis Lotynų kvartale. Tuo pat laiku „Closerie de Lilas“, Montparnase siautėjo gaivališkos improvizacijos Paul Fort (vėlesnio poetų kunigaikščio, neseniai mirusio) bei jojo „brigados“, kur sąmoningas žodis viską lėmė.

Kavinės — tapybos tvirtovės

Prieš pat 1914 metus literatūra bei menas persikelia į Montmartro kavines. Apollinaire, Carco, Max Jacob, Picasso, pasitenka sau, vienas — „Le Rat Mort“ arba „L'Abbaye de Theleme“, kitas — „Lapin Agile“ arba „Nouvelles Athenes“. Po karo toji slaptinėjanti kavinių „erovė“ grįžo į Montparnasą. „La Coupole“, „La Rotonde“ bei „Dome“, tai tikros tapybos tvirtovės, kur nuolat galima

buvo matyti Despiu, Foujite Zadkina ir būrius jų „satelitų“.

Po antrojo Pasaulinio karo

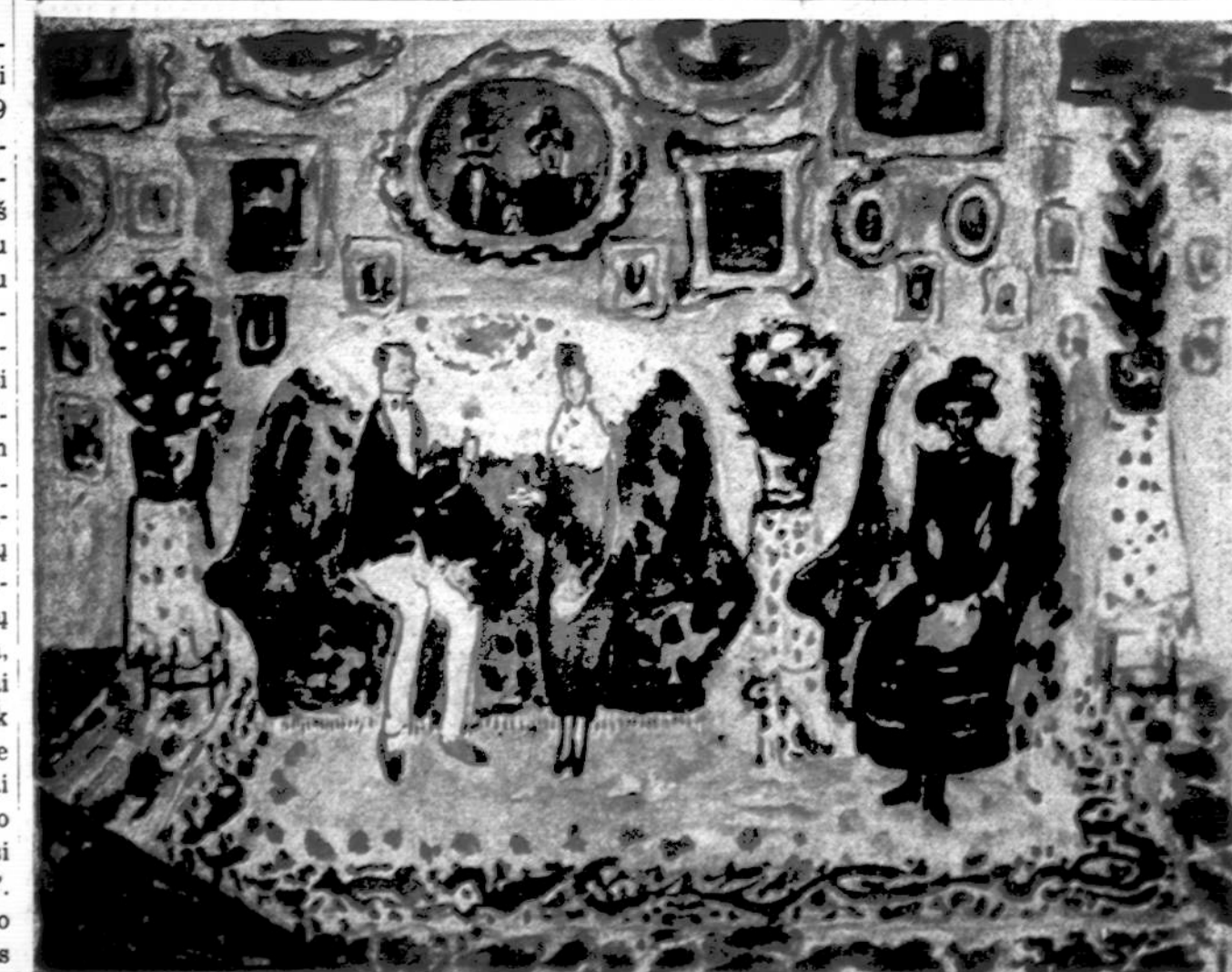
Po antrojo Pasaulinio karo pirmavo St. Germain-des-Pres rajonas, kur „Flora“ pats Sartre stebėdavosi tuo, ką jauni- mas darė su jo egzistencializmu. Pas „Deux Magots“ viešpatavo Andre Breton ir siurrea- listai. Dabar, aišku, „Deux Ma- gots“ nematyti nė Sartre, nė Juliette Greco su josios fanta- stiška nosimi (nes nosis seniai tapo estetikos chirurgo „per- dirbtu“). Dabar Sartre pasiro- do, kartais tik „Boeuf sur le Toit“. Jaunimas daugiausia ren- kasi dabar diskusijoms „Flac- re“ ir „Baobah“, madingiausio- se kavinėse. Josios, tačiau, da- bar vėl turi kitą atmosferą, ly- giau kaip ir pats jas lankantis jaunimas kitaip atrodo. Dabar nematyti jau juodų megztinių nei „arklių uodegų“. Dabar ten pilna didelių šalmų plaukų, iš- pūstų, veik krinolininių sijonų, kurių, neabejotinai Amerikos kontinente, jau pora metų, jo- kia graži mergina nedėvi.

Kunkuliuojas Paryžiaus jaunimas

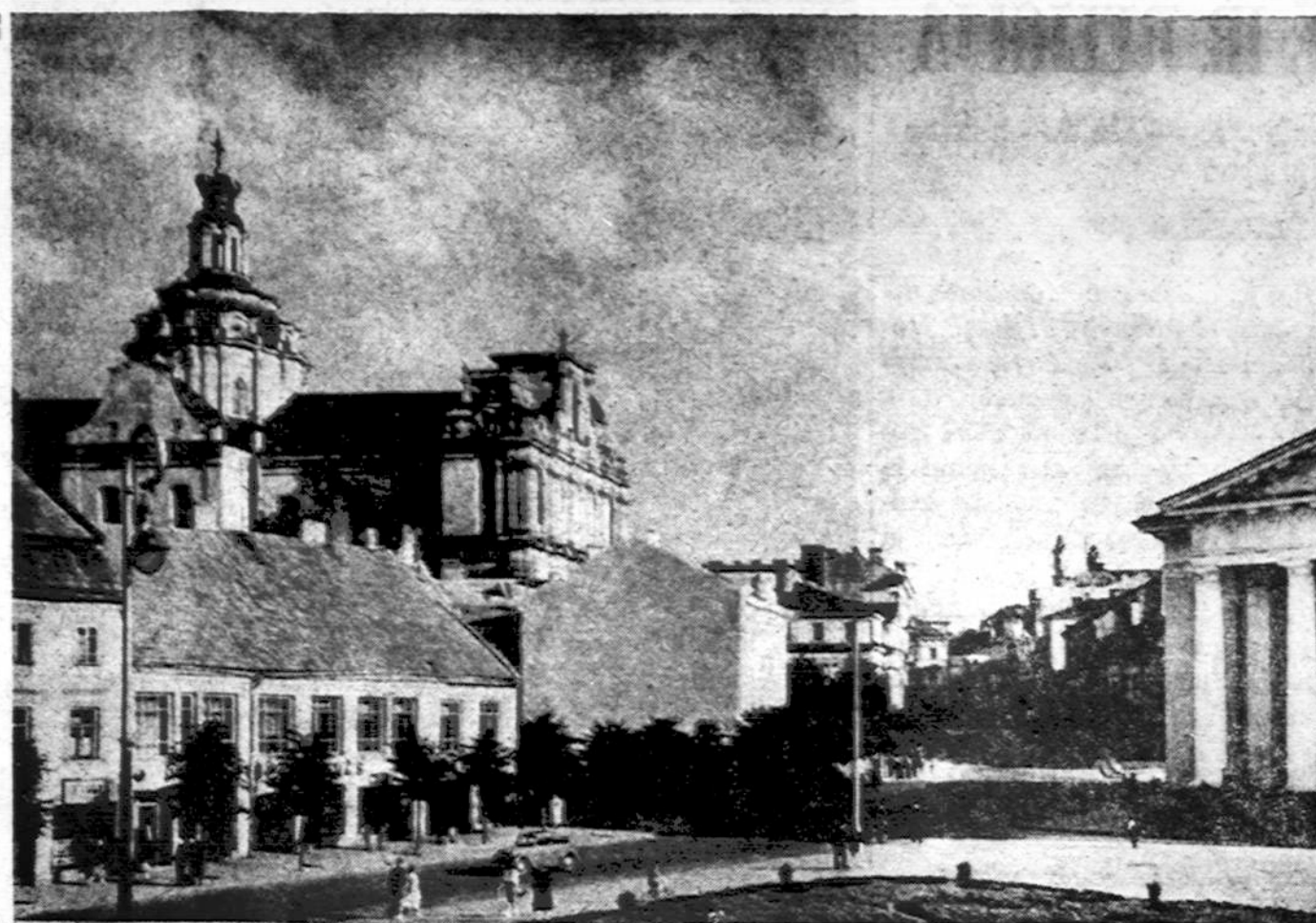
Pats „jauniausias jaunimas“, studentai-fuksai, pirmakursininkai ir ateinančiais metais „pro- jektuojas“ ateiti į universitetą jaunimas (kurio kasmet Pran- cūzijoje padidėja ne mažiau 10 %) renkasi daugiausia ten, kur gali pasiklausyti kuo triukš- mingiausių muzikos ir gerti tik „Les boissens fades“. Lotynų kvartale jų pilna yra „Rotisse- rie du Pantheon“ arba „Petit Cluny“. Toliau juos rasime „Sip- Babylone“, „Le Troc“ (kaip sutrumpintai vadinama kavine „Cafe du Trocadero“). Visur vykstančios diskusijos ne vien tik apie „bėgamuosius reika- lus“, bet ir apie filosofines pro- blemas, socialines idėjas gal ge- riausiai parodo, jog jaunimas Paryžiuje gyvena kunkuliuojan- čiu kultūros gyvenimu.

Atsakydamas į tą idomų ir įtaigų Raulinaičio rašinį, liepos 7 d. Drauge Jonas Rugis paskelbė straipsnį „Lietuvos karalystės klausimu“, kurio pagrindinės mintys tokios: Lietuva viduramžiais buvusi „lygi tarp lygių“, karaliaus titulas anais laikais „ne visada ir ne visur buvo ypatingoj pagarboj“ ir kadangi mes „neturime rimto ir tvirto pagrindo“ vadintis istorijoje karalyste, tai ir toliau vadinkimės Didžioji Kunigaikštija.

• Lietuvio straipsnis tarpkon- tinentiniame žurnale. Vokietijoje (Hamburge) leidžiamas liuk- susinis ispanų ir vokiečių kal- ba žurnalas „Humboldt“, skir- tas Pietų Amerikos kultūrinio gyvenimo reprezentacijai bei šio kontinento kultūrinio gyve- nimo problemoms, 1962 m. de- šimtam numeryje spausdina gausiai iliustruotą lietuvių Sta- sio Goštauto straipsnį apie ko- lumbiščių indėnų auksakalystės meną.

Vytautas Kasiulis

Lietuvos valdovų vainikas ant Sv. Kazimiero bažnyčios kupolo Vilniuje

LIETUVA — KARALYSTĖ AR DIDŽIOJI KUNIGAİKŠTIJA?

Amžių dulkių užpustytas vardas

VYT. ALANTAS

P. V. Raulinaitis birželio 23 d. Drauge paskelbė straipsnį „Lietuva — karalystė“, kuriame jis įrodinėja, kad „palikti Lietuvai Didžiosios Kunigaikštijos vardą istorijoje yra nedovanotina teisinė klaida, kurios neatitaisius, Lietuva paliekama pažeminta“, nes kunigaikštijos nebuvo ir nesantios vienos dos teisinės vertės organizaci- jos ir politiškai suponuojančios žemesnę padėtį. Raulinaitis tą mintį kelia viešai nebe pirmą kartą ir kelia visai pagrįstai. Jo nuomone, Lietuva istorijoje turinti būti vadinama Karalyste, o ne Didžioji Kunigaikštija.

Atsakydamas į tą idomų ir įtaigų Raulinaičio rašinį, liepos 7 d. Drauge Jonas Rugis paskelbė straipsnį „Lietuvos karalystės klausimu“, kurio pagrindinės mintys tokios: Lietuva viduramžiais buvusi „lygi tarp lygių“, karaliaus titulas anais laikais „ne visada ir ne visur buvo ypatingoj pagarboj“ ir kadangi mes „neturime rimto ir tvirto pagrindo“ vadintis istorijoje karalyste, tai ir toliau vadinkimės Didžioji Kunigaikštija.

Lietuvos ir Rusų karalius Gediminas

Įrodinėdamas, kad ano meto Lietuva buvusi „lygi tarp lygių“, Jonas Rugis primena ir tą faktą, kad Gedimino dukte Aldona ištėkėjusi už Lenkijos karaliaus Kazimiero Didžiojo ir

jis taiko. Anot jo, lyg ir išeitu, kad Lietuva buvo per menka karalystė, kad būtų įtraukta į vainikuotųjų sąrašą, bet, man rodos, reikalą galima paaiškinti daug paprasčiau. Gal Vatikano raštininkas Lietuvos var- dą praziopsojo, o greičiausiai nespėjo jo įtraukti, nes galų gale Lietuva buvo jauniausia karalystė, o pagaliau Mindaug- gas, kiek žinoma, jokiose Euro- pos karalių konferencijose ne- dalyvavo ir į jokių karalių piknikus neįdėjo, tad nebu- vo ir praktinio reikalo jam duo- ti eilės numerį. Jei Mindaugas nebūtų buvęs jo priešų nuži- dytas ir jei į jo sostą būtų at- sisėdę teisėti įpėdiniai, kuriuos Vatikanas iš anksto jau buvo pripažinęs, Jonas Rugis šian- dien galėtų nesijaudinti: Vati- kano raštininkas būtų ir Lie-

Sunkiosios patrankos į Mindaugo sostą

Jonas Rugis Mindaugą ger- bia, bet nežinia kuriam galui galuojasi apšaudyti jo sostą iš sunkiųjų patrankų. Jis primena tą faktą, kad viduramžiais ka- raliaus titulus dalindavęs ne popiežius, o imperatorius. Jei popiežius suteikdavęs kam ka- raliaus titulą, tai toks titulas neretai sulaukdavęs „protestų ir nepripažinimų“. Bet juk Inocen- to IV suteiktas Mindaugui karaliaus titulus nesulaukė jokių „protestų ir nepripažini- mų“, tai kam tada apie tai kalbėti? Kad popiežiai ir impe- ratoriai viduramžiais vaidijosi, žino kiekvienas gimnazistas. Skaitytojui susidaro įspūdis, kad Jonas Rugis yra imperato- riaus šalininkas ir kad jis no- rėtų ginčyti popiežiaus kara- liaus titulo Mindaugui suteiki- mo teisėtumą. Bet šovęs pro- šikšnelė iš didžiųjų patrankų, jis nenurimsta ir stengiasi pa- siknisti po Mindaugo sostu, taip sakant, pro užpakalines duris.

Mindaugas neįdėjęs į karalių piknikus

Vatikanas etiketo sumeti- mais, kitaip sakant, kad nekil- tų erzelynė, kas užims garbin- gesnę vietą, kai karaliai ar jų ambasadoriai susirinkdavo į ypatingoj pagarboj. Tarp kita kokią konferenciją, sudarė Eu- ropos karalių sąrašą, į kurį reikškes Prancūzijos ambasado- riui, kad jis esąs lygus su Bur- bonais ir „net daugiau“. Nely- gu kaip kas savo didybę su- pranta. Sakysime, į fabriką

jis taiko. Anot jo, lyg ir išeitu, kad Lietuva buvo per menka karalystė, kad būtų įtraukta į vainikuotųjų sąrašą, bet, man rodos, reikalą galima paaiškinti daug paprasčiau. Gal Vatikano raštininkas Lietuvos var- dą praziopsojo, o greičiausiai nespėjo jo įtraukti, nes galų gale Lietuva buvo jauniausia karalystė, o pagaliau Mindaug- gas, kiek žinoma, jokiose Euro- pos karalių konferencijose ne- dalyvavo ir į jokių karalių piknikus neįdėjo, tad nebu- vo ir praktinio reikalo jam duo- ti eilės numerį. Jei Mindaugas nebūtų buvęs jo priešų nuži- dytas ir jei į jo sostą būtų at- sisėdę teisėti įpėdiniai, kuriuos Vatikanas iš anksto jau buvo pripažinęs, Jonas Rugis šian- dien galėtų nesijaudinti: Vati- kano raštininkas būtų ir Lie-

J. Miksevičius Gėlė (aliejus) (Churlionio Galerijos nuosavybė)

tuvos vardą įtraukęs į tą gar- bingą sąrašą. Vartoti tokius „argumentus“ prieš Lietuvos pavadinimą karalyste atrodo nerimta.

Ar karaliaus titulus iš tikrųjų nebuvo „ypatingoj pagarboj“?

Savo straipsnyje Jonas Rugis stengiasi mus apšviesti, kad vi- duramžiais karaliaus titulus „ne visada ir ne visur buvo vieną ispanų grandą, kuris pa- įtraukė ano meto 14 karalių, bet „deja, tame sąrašė Lietuvos karalystės vardo nerandame“, priduria Jonas Rugis. Taigi, deja, neišku kurlink

ateina savininkas ir Džo, top- telėjęs jam per petį sako: „Esu turtingesnis už tave, nes turiu penketa vaikų, o tu ne vieno. Tas pasipūtėlis ispanų grandas galėjo pasigirti Pran- cūzijos ambasadoriui, be abejo, turėdamas galvoje, kad jo pro- pro-probobotė anksčiau gimė už Burbono proposenolį...“

Bet visus tuos Jono Rugio samprotavimus į nieką paver- čia pačios Lietuvos istorijos faktai. Jei karaliaus titulas anais laikais „ne visada ir ne visur buvo ypatingoj pagarboj“, Vakarų Europoje, tai dar ne- reiškia, kad jis nebuvo „ypa- tingoj pagarboj“ Lietuvoje. Ko- dėl Mindaugas siuntė delegaci- ją pas Inocentą IV ir apsiavai- nikavo Lietuvos karaliumi? Kodėl Gediminas vadinosi Lie- tuvos karaliumi, ir visi tai pri- pažino? Pagaliau, kodėl Vy- tautas norėjo vainikuotis kara- liumi, kodėl jis taip tragiškai išgyveno vainiko pagrobimo avantiūrą, ir kodėl mes net po keleto šimtų metų buvome į- vedę tam tikrą dieną įvykiai prisiminti ir savo liūdiesiai bei apgailėstamumui išreikšti?

Vytautas žinojo ko siekia- lenkai į didelį Lietuvos kuni- gaikštį žiūrėjo iš aukšto, kaip į savo vasalą, nors jo galybė gal ir buvo didesnė už Lenkijos. Jei Vytautas būtų apsiavai- nikavęs karaliaus vainiku, Lenkijos ir Europos akyse jis iš tikrųjų būtų susilyginęs su Lenkijos karaliumi, jis tikrai būtų tapęs „lygiu tarp lygių“ ir tuo sąjo- žygiu, be abejo būtų sukūręs Lietuvos valstybės ateitį. Žy- miai palankesnių perspektyvų. Jis per visą savo ilgą ir aud- ringą gyvenimą siekė savaran- kiškos Lietuvos valstybės, ir užsidėjęs karaliaus vainiką, būtų apvainikavęs savo dar- bą. Lenkai kaip tik to bijojo ir tam visomis jėgomis priešinosi.

Pagalau, kodėl Vytauto įpė- dinis Švitrigaila, vos spėjęs už- sidėti didžiojo kunigaikščio mitrą, siunčia savo atstovą pas imperatorių ir prašo jam at- siųsti Vytautui žadėtą kara- liaus vainiką? Vadinasi, Lietu- vai karalystės reikalus buvo aktualus nuo pat Mindaugo lai- kų. Mindaugas buvo vainikuo- tas Lietuvos karalius, Gedimi- nas pats apsiavainikavo, neie- kodamas jokių popiežiaus ir imperatoriaus pripažinimų. Vy- tautas ir Švitrigaila norėjo vai- nikuotis, ir į jų pastangas im- peratorius žiūrėjo palankiai. Galon Traidenį ir Kęstutį kai kurie šaltiniai taipgi vadina ka- raliais.

Dairymasis ką pasakys svetimi dėsės

Jono Rugio išvados skamba kaip ironija. Pastebėjęs, kad mūsų tautiniai didvyriai Kęstu- tis, Gediminas, Vytautas ir ki- ti didžiais kunigaikščiais „u- rašyti ne tik mūsų, bet ir pa- saulio istorijose“, jis toliau ra- šo, kad mums nesą reikalo „puosti juos titulaus, neturū- čiais rimto ir tvirto pagrindo“. Ar iš to, kas mano auksčiau pasakyta, iš tikrųjų nesusidaro „rimtas ir tvirtas pagrindas“ tą klausimą peržiūrėti ir at- taisyti svetimųjų ir mūsų isto- rikų daromą klaidą? Jei Lietu- vos priešas Dluogošas po dvie- jų šimtų metų Gediminui mirus ji „nuvainikavo“, tai ar mes ir toliau turime kartoti jo grei- čiausiai sąmoningai padarytą klaidą?

Keisti mes, lietuviai, žmonės! Vis laukiame, kad kiti mums suteiktų „pripažinimą“. Jonas Rugis sutinka, kad „šiais lai- kais niekas mums nedraus va- dinti Lietuvą karalyste“, bet kyla klausimas „kiek tam yra pagrindo ir kiek kitų tautų isto- rikai imty vadinti istorinę Lietuvą karalyste“. Taigi, mat, vis žvilgčiojimas į svetimas dėsės. Man tai susidaro įspū- dis, kad jei „pasaulio istorijū“ rašytojai Lietuvą staiga imty tituluoti karalyste, tai ir Jonas Rugis tam neprieštarautų ir

PSICHOANALIZĖ IR RELIGIJA

Nauja Freudo mokslo interpretacija. — Libido - seksas ir meilės prasmė

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Psichoanalizės tėvas Sigmund Freud turi psichologijos mokslui žymių nuopelnų, iškėlęs pasaulinės psichologijos reikšmę, išvystęs psichoanalizės metodus. Tačiau jis sukėlė ir nemažai problemų, perdėta vertindamas sekso įtaką ir pabėrdamas neigiamų pasisakymų religijos atžvilgiu. Eilė tos srities autoritetų jau yra įnešę korektyvų į jo pažiūrą, skiriančią dominuojantį vaidmenį "libido" (seksui) reikšmei. Siemet išėjo nauja tos šakos specialisto Gregory Zilboorg studija, išlyginanti moderniosios psichologijos, psichoanalizės ryšį su religija — "Psychoanalysis and Religion" (išėjo Farrar, Straus and Cudahy New York, 243 psl.; kainą \$4.50).

Rusijos socialdemokratas, tapęs mokslininku - psichiatru

Veiklas labai įdomus. Visų pirma apie patį autorių. Gregory Zilboorg gimęs 1890 m. Rusijoje. Studijavo mediciną ir psichiatriją. I Pasaulinio karo metu buvo gydytojas fronto ligoninėje. Priklausė socialdemokratams ir dalyvavo revoliucijoje. Carą nuvertus, Krenskio kabinete buvo Darbo ministerio sekretorius. Išgėjęs komunistams, turėjo kraštą aplėsti. 1919 m. pasiekė JAV ir čia gilino medicinos ir psichiatrijos studijas. Pasiekęs mokslo aukštumų, laikė paskaitas Yale, John Hopkins, Fordhamo, Montrealio, Kalifornijos universitetuose, parašė eilę veikalų.

Jo pažiūrų evoliucija

Kritikuodamas M. Adlerio veikalą "What Man Has Made of Man", jis svarstė santykį tarp šv. Tomo filosofijos ir psichoanalizės principų ir praktikos. Pasisakydamas už Adlerio

rio palaikomą neotomizmo atmainą, kritikavo Freudą. Vėliau žurnale "The Psychoanalytic Quarterly" jis rašė:

— Vieton priešindami religijai, vieton atmesdami ją kaip nemoksliską ar kaip kultūrinę neurozę, manau, mes ją geriau suprastume ir gal žūrėtume į ją su didesne simpatija, jeigu sutelktume savo dėmesį į jos psichokultūrinio poveikio studijas, kaip vieno iš pagrindinių žmogaus gyvenimo būdų ir priemonių sutikti gyvenimą.

Atsivertimas ir mirtis

Tokios mokslininko Zilboorg mintys atkreipė dėmesį eilės katalikų mokslininkų. Su juo susipažino dominikonų teologas ir psichologas Noel Mailoux. Dr. Zilboorg ėmė žavėtis tik katalikų mokslininkų intelektualu, susidomėjimu žmogumi. Tai buvo naujas akstinas Zilboorgui susidomėti katalikybe. Po ilgų mąstymų metų, 1954 m. jis tapo katalikas. Jo žmogūna apie tą mokslininką rašo:

— Gregory mirė kaip geras psichoanalistas ir geras katalikas. Keletą dienų prieš mirtį, kai jau buvo ligoninėje, jį giliai sujaudino padovanotas gražus kryželis. Padovanojo buvusi pacientė, žydų kilmės, kaip ir pats Zilboorg. Tai buvo vieningas dalykas, kurį jis — šalia akinių ir rašomosios plunksnos — laikė ant stalelio ir lovos.

Jo paskutiniai prieš mirtį žodžiai žmonai buvo:

— Gerai, gerai. Tu, brangioji, moki dirbti ir mylėti.

Žmonos spaudai paruoštas pomirtinis veikalas

Jo žmona Margaret Stone Zilboorg tikrai mokėjo dirbti. Ji ir pasirūpino, kad siemet išeitų jau mirusio jos vyro dr. Zilboorg minėtoji studija "Psichoanalizė ir religija". Šiame veikle autorius pabrėžia tuos amžinus konfliktus žmogaus sieloje, ir jis tame įvelgia laisvos valios buvimą ir žmogaus nemirtingumo įrodymus. Psichoanalizė jis laiko psichinio gydymo technika, bet ne gyvenimo filosofija, kuri galėtų spręsti religijos vietą pasaulyje.

Pats Freudas pripažįsta, kad religija sutinkama jau aukštesniame civilizacijos tarpsnyje, o jei tarp tikinčiųjų pasitaiko ir neigiamų asmenybių, tai apie tai dr. Zilboorg tvirtina:

— Kai tikintieji individai ar grupės elgiasi taip, jog duoda laisvę visoms žmogaus silpnėms, tai ne religija, o jų žmogiškieji trūkumai padaro juos aukomis griauančios gyvenimo linkmės.

Zilboorg apie Freudą ir religiją

Dr. Zilboorgas pripažįsta, kad Freudas yra pabėręs eilę neigiamų posakių apie religiją, tačiau jis drauge pabrėžia, kad jeigu Freudas būtų ilgiau gyvenęs ar religinį klausimą būtų anksčiau pradėjęs tirti, jis būtų revidavęs savo pažiūras į religiją ar bent jas tiek koregavęs, kad religiją būtų laikęs viena iš natūraliausių žmogaus "funkcinių prisitaikymų vidaus gyvenimo realybėms, su kuriomis jis visada susitinka".

Teleforas Valius. Jūratė ir Kastytis (spalvota tipografija)

Prisimindamas religijos atstovų jamą moralę, dr. Zilboorg rašo:

— Moksliniai Freudo atradimai įrodė, kad hedonizmas, vaisingas seksualumas, jei jis nusitęsia ilgiau tam tikro gyvenimo periodo, veda į protines ligas ir kitas liguistumo formas.

Dr. Zilboorg pabrėžia, kad paties Freudo pastangos žmogų išvaduoti iš vidinio nusivylimo, iš disharmonijos klaidingai suprantant gyvenimą, Freudui nuolatiniams tvirtinimams, kad subrendimas, meilė ir laisvas protavimas yra viltis ir gyvenimo tikslas, yra jo nesugriaujamas tikėjimas į žmogaus valią ir galėjimą laisvai apsispręsti, pasirinkti, jeigu jis tik nėra liguistumo sutrikdytas.

Psichologo patyrimas ir Dievo buvimas

Savo veikle dr. Zilboorg džiaugiasi, kad psichiatrų suvaziavimuose net iš anglikonų ir katalikų dvasininkų, drauge ir mokslininkų, paaiškėjo, jog jie nėra priešingi psichoanalizei. Toliau mūsų mokslininkas tvirtina:

— Psichologas gerai susipažįsta su žmogaus minties vystymusi ir veiksmu; jis daug yra patyręs apie psichologinę mąstymo ir jautimo mechaniką, o taipgi apie Dievo garbinimą ir religinę ekstazę. Ir tas mokslas jam neteikia jokių racionalių, eksperimentinių, mokslinejų įrodymų paneigti Dievo buvimui.

Dialektinio materializmo mirtis

Dr. Zilboorg primena, kad jo šios krypties svarstymai nėra tokie vieninteliai. Erich Fromm savo veikle "Psichoanalizė ir religija" (kur jis sutraukė savo paskaitas Yale universitete), analizuodamas Freudą ir Jungo mokslą religijos atžvilgiu, taipgi randa, kad Freudui pareikšimai net daugiau veda į religiją, kaip Jungo. Dr. Zilboorg taipgi cituoja Etienne Gilsoną, pasakiusį, kad mechanizmas dialektinis materializmas, kurį marksizmas dar laiko mokslo išvada, mirė prieš 25 metus. Primena taipgi Einsteino posakį, kad "mokslas be religijos yra luošas, o religija be mokslo — akla". Pagaliau pats dr. Zilboorg pabrėžia:

— Nėra tikro konflikto tarp tų dviejų tiesos aspektų: mokslo ir religijos, kurių kiekvienas yra Dievo apreiškimas, įvykdytas specialiu būdu. Mokslas ir teologija turi daug ką bendro, ir nei vienas neturi ieškoti

proga galima pareikšti, kad krikščionybės asketiškosios tendencijos paveikė ir meilės psichinės vertės pakėlimą tokiu laipsniu, kokio antikinis pagonių pasaulis niekada negalėjo pasiekti. Meilės prasmė išsivystė į aukščiausią reikšmę gyvenimuose asketiškų atsiskyrėlių — vienuolių, kurie buvo taip užsiėmę kova prieš libido pagundas, rašė Freudas.

Psichoanalizė ir religija nėra priešingos

Taigi, dr. Zilboorg, remdamasis pačiu Freudu, nagrinėdamas psichoanalizės prasmę, išryškina mintį, kad psichoanalizė ir religija nėra priešingos viena kitai. Tarp jų įmanomas naudingas bendradarbiavimas.

Dr. Zilboorgo veiklas įdomus, aktualus, išmąstytas, prieinamai perteiktas ir tomis mokslo šakomis besidomintiems rekomenduotinas.

Pastaba. Besidomintiems šia tema patartina paskaityti Karl Sterno "The Third Revolution. A Study of Psychiatry and Religion" (yra ir pigi kišeninė laida). Duodama daug įdomių pavyzdžių iš psichiatrijos. Autorius yra psichiatrijos profesorius, žydas, atsivertęs į katalikybę. Apie jį plačiau "Vyrų klysteliuose" p. 239.

"Psichoanalitinis imperIALIZMAS"

Dr. Zilboorg netgi pasisako prieš "psichoanalitinį imperIALIZMĄ", jei jis savitūsi visą žinojimą ir visagalią, bandydamas išstumti religiją. Priešingai, to mokslininko nuomone, yra vertingas dalykas tokia mokslo šaka, kaip pastoralinė psichologija, kuri turi būti kuriama bendromis psichiatro ir kunigo pastangomis. Pats Freudas yra rašęs šveicarų protestantų dvasininkui Oscar Pfister:

— Savyje psichoanalizė nėra nei religiška, nei religijai priešinga; tai bešalis įrankis, galintis patarnauti kaip dvasiškijai, taip ir pasauliečiams, siekdamas žmones išlaisvinti nuo kentėjimų.

Meilės prasmė

Kalbant apie moralinę pusę — nors Freudas skyrė labai žymų vaidmenį tam libido - seksui, bet jisai rašė:

— Kad ir kaip keistai tai galėtų skambėti, aš manau, reikia atkreipti dėmesį į tai, kad pačioje seksualinio instinkto prigimtyje yra kažkas nepalankaus nevaržomam jo tenkinimui... Tokiuose laikuose, kai nebuvo jokių kliūčių seksualiniam pasitenkinimui, kaip pvz. senovės civilizacijų žlugimo periode, meilė pasidarė bevėrtė, gyvenimas tuščias, ir reikėjo stiprių reakcijų galingo formavimo, kol galėjo būti meilės emocinė vertė atstatyta. Šia

Yra dvi didelės tiesos iš senovinio padavimo, kurių neapmąstyti būtų klaida: sėtonas, pirmas iš angelų norėjo nuversti nuo sosto savo geradarį ir, antra, gero ir blogo pažinimo vaisius atneša mirtis. Pirmasis dalykas moko, kad nedėkingumas yra įgimtas kiekvienam tvartinui, o antras — kad žinojimas dar nedaro žmogaus laimingu.

—Rivarol

5%

ANT BONUS SĄSKAITŲ

ir

APDRAUSTA

Didesnis uždėtis už santaupas, paimtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. • Chicago 32

Motoras veikia prie 400 C. laipsnių

DUESELDORF, Vokietija. — Vokiečių inžinieriai sukonstruktavo greitosios frekvencijos motorą, varomą sunkiojo vandens pompomis ir kitais atominiais reaktoriais. Tas motoras gerai veikia ir prie nuolat kylančios temperatūros iki 400 C. laipsnių. Tada pasiekta kvarco stiklo šilka, panaudojant izoliacinę medžiagą.

— Lietuvos žydė — žurnalistė pagarsėjo Vokietijoje. Hamburgo radiofono pakviesta, Izraelio žurnalistė Vera Eljaševaitė neseniai Fed. Vokietijoje turėjo pasikalbėjimų su vokiečių politikais, dvasininkais, profesoriais, karininkais, studentais ir kt., ir parenžė televizijos programą, vėliau perduotą Vokietijoje. Šioji programa sukėlė daug atgarsių, palankių ir neigiamų atsiliepimų. Organizuoti

ir gausingi susirinkimai — diskusijų vakarai su Izraelio žurnaliste. Spaudos informacijos, liži karo ji gyvenusi Kaune, vėliau, būdama 13 metų, buvo deportuota ir jai pavyko išlikti gyvai, vėliau išemigruoti į Izraelį. (E.)

Geriausia vieta pirkti namų rakandus, elektrinius daiktus, rankinius laikrodžius, deimantus ir lietuviškas plokšteles.

Lengvais išsimokėjimais

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted St. Tel. Calumet 5-7237

Budriko radio programos sekmd. 8 stoties WHFC, 1450 ki! nuo 2 iki 2:30 valandos po pietų.

DAINA ELECTRONICS
 TV-RADIOAI - JUOST. REKORDERIAI
 STEREO FOTOGRAFIJOS - PLOKŠTELĖS
 ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
 EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
 Viskam žemiausia kaina ir garantija
 3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite
 12 apdraudą nuo ugnies ir auto
 mobilio pas
FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th Street
 Chicago 42, Illinois
 Tel.: GA. 4-8654 ir GR. 6-4339

KVIECIAME APLANKYTI Mūsų NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
 2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083
 PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas numatomas
 mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m.
 PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMCIUS NUO 1 D.
 Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.

VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. d.
 ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. d.
 ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Kas tik turi gerą skonį,
 Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
 TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
 BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
 Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
 MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
 Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
 Liepos ir rugpjūčio mėn. abi krautuvės sekmdieniais uždarytos
 Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik
 6211 South Western Ave. krautuvė

SAVE BY MAIL!
 Postage Paid Both Ways

INVEST YOUR MONEY WITH OUR NEWEST STATE at . . .

FIRST FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN. ANCHORAGE, ALASKA

4.75% COMPOUNDED QUARTERLY CURRENT RATE

Each account insured to \$10,000.
 Member of F.S.L.I.C.
 Funds rec'd by the 10th of the month.

First Federal Savings and Loan Association
 125 5th Ave., Anchorage, Alaska
 Enclosed is \$..... Please open an acc't in the name of.....
 Name.....
 Address.....
 City..... State.....

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8 iki 9:30 val. ryto. Vakariškos pirmad. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IS WOPM
 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
 Tel. HEIMLOCK 4-2413
 1156 So. Maplewood Ave.
 Chicago 39 Ill.

MOVING
 Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS
 3415 S. Lilianca Ave.
 Tel. FRONTIER 6-1882

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIS FOTOGRAFIJOS SPECIALIŠKAI

PRECIN PHOTO STUDIO
 4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
 (Incorporated)
 EDVARDAS ULIS, sav.

VALANDOS:
 Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
 Antrad. nuo 9 iki 4 popiet
 Trečiad. uždaryta visą dieną
 Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
 Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
 Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
 6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėmais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigų Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/4%

Adomo Mickevičiaus pėdomis

Tokių vardu varšavino laikraščio *Swiat* bendradarbi Barbora Vachovienė jame patalpino savo reportažą. Jis ir mums lietuviams gana įdomus, todėl kai kurias to reportažo ištraikas čia perspausdinam. Pastebėtina, kad reporterė lenkiškame tekste gatvių pavadinimus ir užrašus ant istorinių namų paduoda lietuviškus, be vertimo į lenkų kalbą.

Pilies gatvė, rašo reporterė, nieku nesiskiria nuo kitų iškraipytų, satulėtų senojo Vilniaus gatviukščių. Atžymėtas 11 nr. nedidelis dviaukštis namelis su vartais, papuoštais gauruota liūto galva. Jis netrauktų niekieno akies, jei ne trys lenkų, lietuvių ir rusų kalbomis užrašai: Čia gyveno 1822 metais Adomas Mickevičius, o dabar čia yra "Memorialinis Adomo Mickevičiaus butas - muziejus". Tas muziejus namuose, kur buvo Mickevičiaus rašoma *Gražina*, įsteigta 1956 m. lapkričio 26 d. Ekspozatų nedaug ir jie kuklūs: Mickevičiaus studento staslas, keli tų pačių laikų kuklūs baldeliai, laikrodys jau nemušas valandų ir keli pirmieji Mickevičiaus poezijos leidiniai. Muziejus atidarymas du kartu savaitėje dviem valandom dienai. Lankytojų nedaug. Kažkokie studentai, retkarčiais svetimšaliai, dažniausiai lenkų mokyklų vaikai.

Bazilionų mūruose

Ižengusi pro masyvinius laukinėmis vynuogėmis apaugusius vartus, atsidiuriau Pedagoginio Instituto akmenimis grįstame kieme. Čia viešpatavo kraustymosi karštingė. Pedagoginis Institutas gavo Žvėryne puikius naujai pastatytus rūmus. Studentai paskubomis kraustėsi iš seno bazilionų vienuolyno, žinomo anų laikų kalėjimo, kuriame buvo kalinami Mickevičiaus dienų slaptosios studentų spindulių organizacijos nariai. Pasukau į jau tuščią vienuolyną. Palypėjusi laiptais paskaičiau atsidedusį marmuro lentos tokį užrašą: Čia buvo kalinamas Adomas Mickevičius 1823 X.23 — 1824.IV.21. Man aiškino, kad kaip tik "Konrado celėj" dabar antrojo polonistikos kurso studentai analizavo Mickevičiaus improvizaciją iš trečios Vėlinių dalies.

Iš Gorkio gatvės aiškiai matomas Pilies kalnas ir plevėsuojanti Lietuvos TSR vėliava. Toks Vilniaus vaizdas kabojo

prie Mickevičiaus Paryžiaus rašomojo stalo ligi jo gyvenimo pabaigos.

Kaune

Miestą gaubia fabrikų dūmai. Ant Nemuno, kaip prieš 130 metų, plūduriuoja siauri ir ilgi žvejų laiveliai. Mieste, kuriame Mickevičius "nenoriai kalė moks lus į jaunų žemaičių galvas", šandien yra 3 institutai ir 5 aukštesnės mokyklos. Viena jų pavadinta Mickevičiaus vardu Poeto ir šalia jų gražiosios ponios Kovalskienės namų jau nebėra. Jie išnyko kartu su gar sia Kauno Brazilka, kurios vietą užėmė audimo fabrikai.

Prie upeliuko stūksa akmuo su nevykusiai A. M. iškaltais inicialais ir data 1823. Vasarą čia sužydi, pasak giesmės apie Vilių "tulpės ir narcizai", o rudenį purpuriniai medžių lapai nukloja pageltusią žolę. Lietuviai dabar tą vietą vadina Dainos Slėniu, o lenkai — Mickevičiaus Slėniu. Dar neseniai ši vieta priklausė Kauno gyventojų ritualui šventdienio popiečių į aplankyti. Dabar galima ten surasti tik įsimylėjusių porę, ištroškusią vienatvės. Šandien kauniečiai savaitgalius praleidžia prie jūros. Jos dabar ne-

Namas Vilniuje, kuriame gyveno poetas Adomas Mickevičius

reikia ieškoti Palangoj ar Klaipėdoj. Kaunas ją turi čia pat pašonėj. Nemunas išsiliejo milžiniškame 8,400 ha plote, sudarydamas dirbtinę jūrą. Čia įsteigta elektros jėgainė priklausanti SSR galingiausių jėgainių eilėj. Pramogų kiek nori: jachtos, motoriniai laiveliai, ekskursijos laivai. Dainos Slėnis paliktas įsimylėjusiems ir poetams. M. K.

Adomo Mickevičiaus akmuo Kaune

Kultūrinė Kronika

• Kultūros Kongreso paruošai. Recenziją parašė žinoma lietuvių bičiulė, estų visuomenininkė ir redaktorė A. Lemberg.

Apie V. Tauro knygą rašo ir vokiečių spauda. Pvz. "Heidenheimer Zeitung" liepos 3 d. numerį paskelbė ilgą straipsnį apie knygą, antraštė: "Pirmoji rai. Recenziją parašė žinoma lietuvių bičiulė, estų visuomenininkė ir redaktorė A. Lemberg.

Iš viso to, kas aplamai apie būsimą Kultūros Kongresą buvo skelbta, aiškiai jau galima susidaryti vaizdą, kiek kuriose sekcijose yra nuveikta ir ko galima iš jų tikėtis pačiame kongrese. Mažiausiai tačiau girdima apie Literatūros sekciją. O turėtų būti atvirkščiai, nes vis dėlto laisvojo pasaulio lietuvių literatūra lig šiol buvo pati gyvastingiausia mūsų kultūrinio gyvenimo apraška.

• Dėmesys knygai apie lietuvių partizanus. Stokholmo estų laikraštis "Teataja" išspausdino plačią recenziją neseniai Voyages Press anglų kalba išleistos knygos "Guerilla Warfare on the Amber Coast". Straipsnyje atpasakotas knygos turinys ir reiškiamas nuomonė, jog ši knyga apie didvyrišką lietuvių kovą ir estų bei latvių požiūriais yra sveikintinas priminimas laisvam pasauliui apie Pabaltijo pasipriešinimą komunistų diktatūrai.

ra. Recenziją parašė žinoma lietuvių bičiulė, estų visuomenininkė ir redaktorė A. Lemberg.

Apie V. Tauro knygą rašo ir vokiečių spauda. Pvz. "Heidenheimer Zeitung" liepos 3 d. numerį paskelbė ilgą straipsnį apie knygą, antraštė: "Pirmoji

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Pardavimai-taisyklai Sekm. uždaryti

NUMAŽINTOS KAINOS
Automobilių apdraudimas
1A-10/20/5 Kaina \$44.50
6 mėn. period.
Išrašome ir patarnaujame visokių rūšių apdraudamus lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

BACEVIČIUS
APDRAUDŲ AGENTŪRA
6455 S. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. BUTKUS
Aluminiujus išdirbiniai
namų pagerinimai
PROspect 8-2781

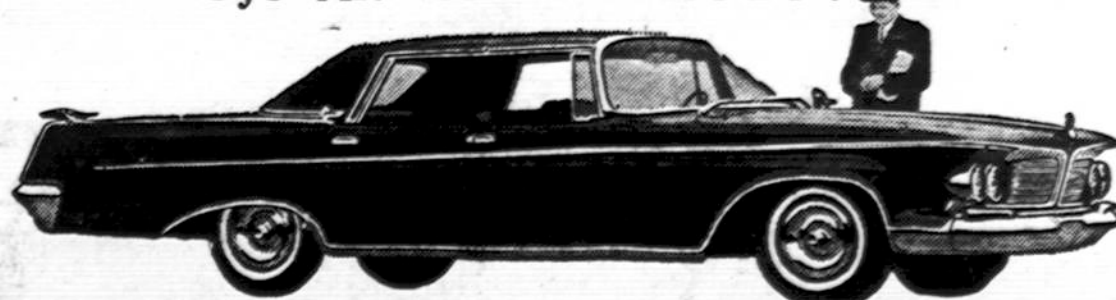
MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir
apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

TERRA
Porcelanas, kristalas, stalo šildymas, brangenybės, etc.
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660

COLLEGE OF ST. FRANCIS

JOLIET, ILLINOIS
A Liberal Arts College for Women
Catholic in Aims — Franciscan in Spirit
FULLY ACCREDITED
Offers Majors in 16 Departments
Grants Bachelor of Arts, Bachelor of Science and Bachelor of Music Degrees
For information Write:
Director of Admissions • College of St. Francis
JOLIET, ILLINOIS

**SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1000
ANT NAUJO AR VARTOTO AUTO!**

Balzekas Motor Sales, Inc.

DIRECT FACTORY DEALER FOR:
CHRYSLER - Imperial — PLYMOUTH - Valiant — STUDEBAKER - Lark
300 gerų vartotų automobilių. Labai nužemintom kainom. Galima pirkti be pinigų.
BALZEKAS MOTOR SALES, 4030 Archer Ave., VI 7-1515
Didžiausia ir teisingiausia Automobilių įstaiga Amerikoje

DRAUGAS, šeštadienis, 1962 m. rugpjūčio mėn. 4 d.

5

partizaninio karo istorija". Straipsnyje nurodoma, kad prieš sovietus kovoje krito apie 80,000 lietuvių. Knygos recenzentas Dieter Friede plačiai apžvelgė knygos turinį ir ją laiko jaudinančiu, sukrečiančiu leidiniu.

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbą—\$10.00 ir daiktus. Pigios paverkslinės lempos.

J. MIGLINAS

2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

JANINA ir KAZYS BALTRAMONAI
atidarė naują restoraną

RŪTA

MARQUETTE PARKE
6812 So. Western, PR 8-3493

Čia gausite lietuviškus valgius, pritaikytus jūsų skoniiui!

KVIEČIA VISUS ATSLILANKYTI!

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 11 valandos ryto iki 8 valandos vakaro.

4½%

5%

current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investavimo bonus mokame 4½% dividendų kaspusmet ir dar išmokėsime po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmadi., antradi., penktadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; ketvirtadi. 9 v. r. — 8 p. p.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

AUGUST — RUGP. 2, 3, 4 D. D.

CUSENIER THREE STAR COGNAC	Fifth	\$3.98
DA SILVA 10 YR. OLD PORTUGAL BRANDY	Fifth	\$3.39
HOUSE OF STUART IMPORTED SCOTCH WHISKEY 86 Proof	Fifth	\$3.69
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	\$4.89
MONASTERY KRUPNIK (Honey Punch) 70 Proof	Fifth	\$2.98
RON MERITO RUM Lite or Gold	Fifth	\$2.98
ROYAL GUARD 8 Yr. old Imported WHISKY	Fifth	\$3.59
NIKOLOFF VODKA 80 Proof	Quart	\$2.98
METAXA FIVE STAR GREEK BRANDY	Fifth	\$5.59
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR	Fifth	\$3.98

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS

Kiekvienas gauna ypatingą šventės dovaną. Dabar yra laikas prisiminti pageidavimus rudens ir žiemos sezonui Jūsų artimųjų anapus vandenyno:

VILNOS
VIETINĖS ir ANGLISKOS
PALTAMS MEDŽIAGOS
KOSTIUMAMS
BOUCLE
CHINCHILLA
VELOURS
KREPAS

KARTONAI
SILKAI
STANGRUS ir ISSIUVI-
NĖTAS, NAILONAS
CAPRONAS visų spalvų
AKSOMAS
IMPILAS MEDŽIAGA
PAKLODEMS

Mes taip pat turim užuolaidoms, uždangalams ir baldų apmušimams medžiagas

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St., Chernin's aikštėje.

Užuolaidos ir apdangimai baldams siuvami taip pat pagal užsakymą.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

"The Count Of Monte Cristo" jaunimas užsikrėtęs boksavimo si ir rungtynių manija. Čia patenka iš kariuomenės grįžęs jaunuolis (Elvis Presley), ieško damas darbo. Atsitiktinai ji pamato ir ji pamėgsta vieno pasiturinčio, bet baigiančio bankrutuoti žinieriaus draugę, buvusį dainininkę, kuri yra geros širdies ir humaniška mergina. Ji savotiškai globoja kareivėlį, padeda jam įsitvirtinti darbe. Toliau seka meilė tarp biznieriiaus (Gig Young) sesers (Joan Blackman) ir kareivio, seka įvairūs nuotykių tarp boksinių, žinoma, kruvinių; ramūs laikams gali atrodyti beveik netikėtina, bet pavyzdys žavi ir patraukia. Jeigu romano autorius sukurti veikėjai gal ir buvo schematiniai, sauriai apibrėžti, tai šio filmo artistai (Louis Jourdan, Yvonne Furneaux, Pierre Mondy, Franco Silva) savo vaidybinių uždavinių atliko labai gerai ir pataisė literatūrinius silpnumus veikėjų atžvilgiu. Filmas spalvotas, patrauklus žiūrėti, įdomi intriga ir nepaprasti vaizdai. Kiek silpniau pavykusios lobių ieškojimo scenos.

"Kid Galahad" — paimta iš "Saturday Evening Post" prieš dvidešimt metų parašyta novelė ir praplėsta bei pritaikyta Elvis Presley talentams. Vaizduoja mažo New Yorko apylinkių miestelio gyvenimą, kur

EXPERT REMODELING AND REPAIRS
Modern Kitchens & Bathrooms
Dormers, Room Additions &
Home Maintenance Service.
NO MONEY DOWN
Institutional Repairs
Up to 5 Years to Pay
RIVERDALE
HOME IMPROVEMENT
W. & E. DEWITT VI 9-8458
VI 1-1270

**LEARN IBM
KEY PUNCH IN 3 WEEKS**
Morning—Afternoon—Evening
and Sat. Classes
Call 644-9603
Rm. 7134 Merchandise Mart
4150 N. Milwaukee, Chicago
6233 S. Western Ave., Chicago
5217 Hohman, Hammond, Ind.
228 N. Genesee, Waukegan, Ill.
COMPTON SCHOOL
(A Victor Comptometer Corp.
Activity.)

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU Nuošimčiu

NERIBOTI FONDAS PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgalas.

Turtas \$82,000,000.00

• Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicago taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

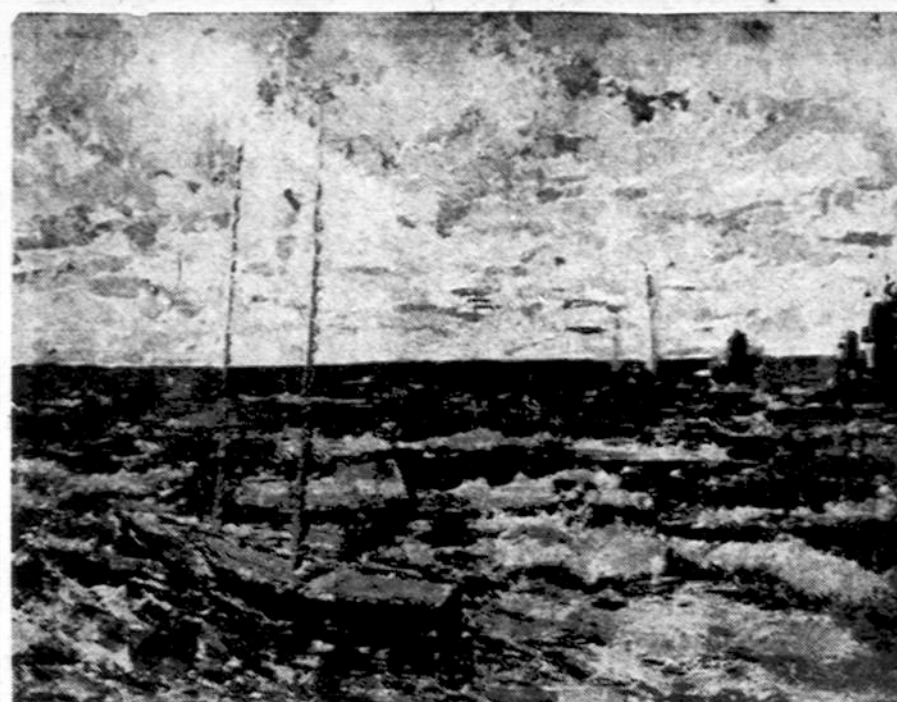
Pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.
President

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.

**STANDARD
FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

J. Pautienius

Pajūryje

LIETUVA — KARALYSTĖ AR D. KUNIGAİKŠTIJA?

(Atkelta iš 3 pusl.)

gal pirmas jiems pasiūstų padėkos telegramą. Bet, mat, gyvenimas jau taip sutvarkytas, kad jei pats nieko nedarysi, tai ir kiti tau nieko nedarys. Jei mes būtume laukę svetimų

jaunas, simpatingas vyras, gimęs Ohio. Tėvai abu mirę, buvę kauniškiai. Gimnaziją lankęs Rochester'į ir baigęs Los Angeles. Nuo 1936-tų metų pradėjęs bandyti piešt kartūnus. Kodėl? Nes visada mėgęs piešti, be to, pats gyvas, judrus charakterio, pilnas minčių ir vaizdų, kūrybingas. Iš pradžių gavo 9 dolerius į savaitę atlyginimo, dabar gauna po 200 dol. į savaitę. Dirbo Walter Lantz studijai, Walt Disney (su pertraukomis), Ray Patten, Larry Hariman studijoms. Yra piešęs Bozo the Clown, Mr. Magoo kartūnus ir daugybę kitų. Yra mėginęs pats atidaryti savo studiją, kas yra daug pelningiau, negu dirbti kitiems, bet nevyko: per didelė konkurencija. Kartūnų piešimo srity dirba ir jo vyresnis brolis, Stasys (Stanley) Onaitis, taip pat, Hollywood'e yra kartūnistu ir jo pusbrolis Jim Pabian (Pabjanskas). Alė Rūta

dėdžių "aprobatu", tai šiandien Vytautas nebūtų vadinamas didžiuoju. Kai Maironis metė tą šūkį ir kai visa tauta jam pritarė, tai jis ir į mūsų istoriografiją įėjo kaip toks ir kiti ji taip ima vadinti. Juk dar esama tokių naičių lietuvių, kurie vis dar laukia ir nesulaukia, kad lenkai imtų ir paduotų mums ant lėkštės Adomą Mickevičių. Taip ir Jonas Rūgis laukia, kad "pasaulio istorijų" rašytojai atneštų jam Lietuvos karalystės titulą. Jis rasiąsi po vakarų Europos istoriografiją, ieškodamas faktelių, kad tik istorinė Lietuva nebūtų pavadinta karalyste, kitaip sakant, kad nebūtų atitaisyta įsienėjusi ir daugiausia kitų mums primesta klaida.

Kas tai: juokdarybą ar sąvokų mišinį?

Baigdamas Jonas Rūgis mus tviškai pamoko, bylodamas: "Mokėkime tik plačiau ir kilniau pažvelgti į mūsų praeitį, neteikiant mūsų istorijai šių laikų nuotaikų". Mane dažnai stebina žmonių galvojimo būdas. Jei mes atitaisytume mūsų istoriografijoje įsivėlusią klaidą, tai, anot Rūgio, nemokėsime "plačiau ir kilniau" žiūrėti į mūsų praeitį, bet jei paliksim viską po senovei, tai bus "platus ir kilnus" požiūris į istorinę Lietuvą! Kitaip sakant, Lietuvos pavadinimas karalyste bus "neplatus ir nekilnus", bet mokėsime "plačiau ir kilniau" galvoti, jei ją ir toliau tituluosime Didžiąja Kunigaikštija...

O be to, palaikydami mūsų istoriografijoje įsigalėjusią stagnaciją, būsimė labai išmintingi, nes neteiksime savo istorijai, anot Jono Rūgio, "šių laikų pažiūrą ir nuotaiką". Bet juk, kaip matėme, Lietuva kaip tik anų "laikų pažiūromis ir nuotaikomis" stengėsi tapti ir iš tikrųjų tapo karalyste. Mes tik norime faktus vadinti jų tikrais vardais. Pagaliau Jonui Rūgiui, matyt, nė į galvą neateina mintis, kad maždaug kiekviena generacija perrašo savo tautos istoriją iš naujo, įnešdama reikalingus patikslinimus bei pataisas. O jo tvirtinimas, kad kiekvienas praeities laikotarpis turįs būti "matuojamas tik tų pačių laikų mastu, o ne teisiama, žiūrint į jį iš dabarties taško", yra tokia pasenėjusi bendrybė, kad apie tai ir kalbėti neverta.

Nuo amžių dulkių nušluostytas vardas

Norėčiau šį savo rašinį baigti pastabomis apie savo asmeninius išgyvenimus. Nuo pat mokyklos suolo, kai ėmiau mokytis Lietuvos istorijos, mane visada apnikdavo nejausmas, kalbant apie istorinę Lietuvą. Jausdavau ir, tiesą sakant, šiandien tebejauciu kažin kokią pažeminimą, kažin kokią neteisę. Mokytojai ir istorijos vadovėliai įtikinėjo ir įtikinėja, kad Lietuva buvusi galinga valstybė, kad ji nebuvo

silpnė, o gal galingesnė už savo kaimynus, o tuo tarpu, kai kaimynai susikūrė savo karalystes, gi mes, lietuviai, taip ir likome antraeiliai didžiosios kunigaikštijos piliečiai. Kūrėme imperiją, o į jos sostą vis dar tebesodiname didžiuosius kunigaikščius. Kažin kaip ir logikos trūksta. Man rodos, kad tokį pat nejausmą pažeminimo jausmą turi išgyventi ir šių dienų jaunimas, besimokąs Lietuvos istorijos.

Todėl Raulinaičio skelbiama Lietuvos karalystės idėja yra sveikintina, palaikytina ir, pagaliau, įsidėmėtina mūsų istorikams. Reikia pagaliau žvelgti į mūsų praeitį drąsiau, nusikratyti pasenėjusiomis ir mus pačius žeminančiomis pažiūromis ir nuvalyti amžių dulkes nuo užpustyto vardo. Lietuva buvo karalystė, jos valdovai — karaliai, o ne kažin kokie antraeiliai kunigaikštėliai.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
3255 S. Union Ave., Chicago 16
Tel. Victory 2-0105
Vertimai — Pilietybė — Laiškai
1 dol. 25 ct. val. — privačios

**ROOSEVELT PICTURE
FRAME COMPANY**
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

**DARGIS
DRUG
STORE**

2425 W. Marquette Road

**LAIKE
ATOSTOGŲ
nuo rugpiučio mėn.
15-tos dienos
BUS
UŽDARYTA**
Sugrįšim rugsejo mėn.
1-mą dieną

Prašome patikrinti savo receptus dėl pakartotinių išpildymų
Dėkingi esame už Jūsų paramą

CHARLES P. DARGIS

VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmd. uždaryta

Pristatome Visokių Rūšių
STATYBŲ IR NAMŲ
PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

**CARR MOODY
LUMBER CO.**

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

Daug galvok, mažai kalbėk ir už vis mažiau rašyk.
— Italų priežodis

Give your children Music lessons. All instruments taught by expert instructors. — Instrument rental. Accordion, Brass, Guitar, Piano, Violin, etc.
WM. P. LAUX MUSIC STUDIO
4117 N. Melvina Chicago
Phone KI 5-3015

**CARDINAL CUSHING
ACADEMY**

Resident School for Boys
Conducted by
The Brothers of Charity
ANNOUNCES

the opening of its High School division on September 5, 1962

For further information contact
Director of Admissions

**CARDINAL CUSHING
ACADEMY**

West Newbury, Mass.
Tel.: HOmestead 2-4663

Malonumų, kaip ir druskos, reikia turėti su saiku.
— Diogenas

**MARQUETTE PHOTO
SUPPLY**

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant paskaitas reikmenis. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmadienį ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Tel. PR 6-8998

HERE'S A HOT TIP

FOR INVESTORS WHO HAVE HAD THEIR SHARE OF UPS AND DOWNS

OPEN A SAVINGS ACCOUNT NOW
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC.

4 3/4% • HIGH YIELD
• NO DANGER OF MARKET FLUCTUATION
• AVAILABILITY
• INSURED SAFETY
• FREE POSTAGE BOTH WAYS
• FREE "GIFT FOR THRIFT" (A CHOICE OF NOVELTY COIN BANK)
• WRITE FOR DESCRIPTIVE LITERATURE

GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
VIRALIA, CALIFORNIA • OR FOR SPENDING MONEY MAIL TO GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC. • P.O. BOX NO. 908, VIRALIA, CALIFORNIA

☐ I ENCLOSE CHECK FOR \$
PLEASE SEND PASSBOOK
☐ PLEASE SEND LITERATURE ON GUARANTEE SAVINGS & LOAN DEPT. N H
NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV., FORD, PLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STU., RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95

Zemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sažiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Dail. Juozo Bagdono darbų paroda Toronte

Liepos mėn. 26 d. Toronte, Tėvų Pranciškonų Namuose buvo atidaryta dail. J. Bagdono kūrinių paroda. Į kuklią muzikos salę vis dėlto susirinko arti 100 rinktinųjų svečių, kurių tarpe buvo: Lietuvos konsulas Dr. J. Žmuidzinas, Lietuvių Bendruomenės pirm. Dr. Songaila, dailininkai — T. Valius, J. Pautienius, J. Bakis, p. Žmuidzinienė, spaudos atstovai, kultūrininkai ir kt.

Parodos atidarymo programą pravedė Toronto apylinkės pirm. J. Simanavičius, o oficialų atidarymo žodį pasakė Lietuvos konsulas Dr. J. Žmuidzinas. Jis pabrėžė, kad ir dailininkai yra įsijungę į šventą karą dėl Lietuvos laisvės, jie savais kūrinių prisideda prie kultūrinio lietuvių tautos triumfo.

Dail. J. Pautienius, kalbėdamas Amerikos Lietuvių Dailininkų S-gos vardu pabrėžė, kad dail. J. Bagdona su savo kūryba nestovi vietoje, o eina kartu su gyvenimu, jis eina nesvyrudamas moderniojo meno keliu. Pasak dail. J. Pautieniaus, J. Bagdono darbuose ryškiai savitas koloritas, originali kompozicija, kas sako, jog kūrėjas yra brandus, jaunos sielos ir daug žadęs.

Dail. J. Bagdona trumpame žodyje dėkojo parodos rengėjams ir atsilankiusiems pasižiūrėti jo darbų. Parodoje ištatyta apie 30 įvairaus formato paveikslų. Didelė jų dalis kurti pernai ir šiemet. Dail. J. Bagdona šalia A. Dargio, K. Zoromskio, K. Zapkaus, A. Vaikšnoros ir kt. mūsų tapytojų yra ryškūs abstrakcinio meno atstovai. Jo darbų parodos jau buvo Washingtone, Clevelande,

J. Bagdona Kompozicija

Los Angeles, Philadelphijoje. Dail. J. Bagdona bene bus judriausias tremties menininkas, spėjęs surašyti didelį skaičių savo individualių meno parodų.

Paroda Toronte truko iki rugpiučio mėn. 4 d.

P. A-tas

NAUJI LEIDINIAI

• **"Margutis".** 1962 m. liepos - rugpiučio mėn. Numeris patrauklus gana įvairia medžiaga. Lyg ir vedamojo vietoje, duota plati polemika — kritikinio pobūdžio A. M. apžvalga, įvardinta "Et cetera..." Tarp kitkojoje užgriežiama ir "Draugas", ir jo redaktoriai, ir jame rašantieji. Paliestųjų reagavimas ir dainos be galo tęsimas būtų bergždžias reikalas. Mat, netikime, jog tieša ir "laimėjimas" visada jau yra tik to, kuris ginčydamasis ilgiausiai ištveria ir paskutinis užsičiaupia. Aktualiu minčių pažėta ir V. Kavolio straipsnyje "Gyvosios lietuvių perspektyvos". Tik, žinoma, tokio dalykinio rašto vietos, kur kalbama poetiškai ir jausmingai apie meilę medį ant kapo ir apie asarą, labiau būtų tiki užrašyti. Reikia sutikti su V. Kavolio nusiteikimu, rašant "Vertinu individo pastangos kilnumą ir grožį". Deje, tas kilnumas ir grožis dažnai deklaruotojų išskaitomas tik savyje, savuosios žmonės ir savuos laikraščius bei žurnalus, lyg šalia šių viskas būtų tikrai kūrybinė tuštuma ir biauromas. Įdomiausi šio "Margučio" numerio dalykai yra A. Mackaus meno problemų svarstymai sąryšy su K. Zapkaus paroda ir pasikalbėjimas su Lituanus redaktoriais. Norint parodyti Czeslaw Milosz (žymaus lenkų emigracijos rašytojo) pavarde, galima buvo rasti ir įdomesnių jo gabalų, negu čia spausdinamas "Delta — Trubadūras", mūsų kultūrinei situacijai vargiai ką besakantis.

teksto mažasis skaitytojas mielaiu prilimpa, juo labiau, kad čia proza parašytas tekstas turi mažą gero ir vaikam skirtą teksto savybių, išieškotų, stebint ir gerai suprantant mažųjų psichologiją. O ir pats čia aprašomasis nuotykis vaikui nėra labai kuo patrauklus. Dailininko piešiniai kažkaip sustingusiai mediniai, be gyvybės, be vaikų patraukiančių mielų veidų išraiškos, be šilto bičiuliško kontakto su skaitytoju. Teko stebėti, kai keturių metų skaitytoja, pamačius šioje knygoje nupieštą skrendančios bitės veidą išraišką, išsigando, ištarė "bau-bau" ir knygos daugiau nenorėjo imti į rankas. Autoriam ir piešėjams ateityje reiktų į daug ką kreipti dėmesį, kad darbas neatrodytų tik atkištinis.

• **"Gimtoji Kalba".** Bendrinės kalbos laikraštis, 1962 m. Nr. 2 (16). Redaktoriaus L. Dambriūnas. Šiame numeryje rašo: Pr. Skardžius "Šis tas iš mūsų terminijos", L. Dambriūnas baigia įdomų ir aktualų straipsnį "Pažanga lietuvių kalboje", A. Budreckas tęsia "Teisinę terminiją", P. Jonikas "Problemas"

VOSYLIS FOOD MART

2433 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairių rūkytą ir šviežią mėsa. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikatai, grocery prekės.

PINIGAI SIUNČIAM! LIETUVĄ

oro paštu — bet kokioje sumoje iki \$300 tik už \$1.65

Kadangi senus rūbus ir kiaušius maisto produktus negalima siųsti į Lietuvą, daug kas dabar siūnia tik pinigus — per

Amalgamated Bank

International Dept.
111 SO. DEARBORN ST.
Tel. FRANKLIN 2-4100
Chicago, Ill.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

O'KEEFE BROS. COAL CO.

CENTRAS: CICERO IR 16th STREET
Su pasididžiavimu praneša, kad jų naujas
"OK" GENERAL SALES MANAGER "OK"
COAL Pietvakarių miesto daly yra OIL
PETER P. RINKUS

6940 S. ARTESIAN AVE.
Parduoda geriausią anglis ir kūrenamą alyvą žemiausiomis kainomis. 24 val. stokerių ir alyvos degintuvų patarnavimas ir taisymas
Tel. Rezidencijos: RE 7-8513 Ofiso: BI 2-1700

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) YA 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Vėliausio stiliaus batai visai šeimai
3335 So. Halsted Street
Chicago, Illinois
Atidara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

paliečia keletą gerų ir blogesnių kalbinių aktualijų. Yra ir klausimų kurtelė ir recenzijų skyrius, kuriame kalbiniu atžvilgiu aptariama J. Girniaus knyga "Tauta ir tautinė ištikimybė". "Gimtoji Kalba" yra labai paranki ir būtina kiekvienam.

FOR RETIREMENT OR INVESTMENT

Beautiful - Scenic
DIAMOND ACRES, INC.

Proudly presents. Lots of value in their beautiful Retirement Homesites.

LOTS FROM \$1,500 up
Scenic retirement and recreational development surrounded on three sides by Lake Bull Shoals, heart of the Ozarks. Lots are available in a variety of sizes. Low cost, easy terms. Building costs are low. Located 20 miles north of Harrison, Ark., with its hospital and medical facilities, shopping center, schools, churches and commercial airport. Also 2,600 ft. airstrip on premises. Year round fishing, good hunting, Deer, Quail, Small Game.
Bass Fishing Capital of U.S.A. We are building Johns-Manville Guild Way Homes.

They are 100% electric. Include Washer and Dryer — No Down Payment
(The above homes can be 100% financed).

Write for FREE COLORFUL BROCHURES

DIAMOND ACRES, INC.
Dept. C P
Leadhill, Arkansas

GRIGUS PHARMACY

VISOS VAISTINES REIKMENYS
Išpildome receptus ir turime naujausius patentuotus vaistus.

Atidara kiekvieną dieną nuo 9:30 v. r. iki 10:00 v.

Sekmad. nuo 9:30 v. r. iki 2:00 p. p.

Grigus Pharmacy
6725 South Pulaski Rd.
CHICAGO 29, ILLINOIS
Tel. LUdlow 1-1919
Joseph M. Grigus, B.S., R. Ph., savininkas

DRAUGAS, šeštadienis, 1962 m. rugpiučio mėn. 4 d. 7

Metinė prenumeratą tik 1 dol. — Tas peiktinas, kuris apmąs Administracijos adresas: 717 tyti nenori to, ką veikti turės. West 18 St., Chicago 16, Ill. — Fr. Schiller

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG Nuo

MR. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRY'S MODERNISKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY'S MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadarčių vestuvėms krikštyboms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRY'S MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

SAVINGS IN BY THE 15th EARN FROM THE 1st

4 1/2%
ON INVESTMENT ACCOUNTS

• Mokame pašto išlaidas už santaupų atsiuntimą
• Mokame pinigų perkėlimo išlaidas
• DUODAME PASKOLAS NAMAMS PIRKTI ARBA TAISYTI • LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI

ALBERT J. AUKERS, prezidentas

VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 4; antrad. nuo 9 iki 4; trečiadieniais uždaryta. Ketvirtad. nuo 9 iki 8; penktad. nuo 9 iki 6; šeštad. nuo 9 iki 1.

District Savings ASSETS OVER \$22,000,000
ESTABLISHED 1897
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • PHONE 254-0104

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. "Drauge"

NEGYVAS KARO NEBIOJO

Kikiliui, aukštai tupinčiam, vcs matomam
lapė parciškė griežčiausią ultimatumą:

— Tuoju išlaisvinti tur būt tavo vaikai,
kuriuos lizde po prievarta laikai.
Greičiau po vieną pas mane nuleisk.
Ilgai trukdyt manęs negeisk!
Neturiu aš laiko.
Man reikia tavo vaiko.
Jog ne veltui išrinkta esu
globėja paukščiųliu visų.
Jei ne — karas, su uodega ažuolą trenksiu,
tave ir visus tavo vaikus susirinksiu,
nieko nebijosiu,
gyvus palaidosiu.

Kikilis verkdamas konferencijas su lape daro,
Kikilis bijo karo.

Tiksliausia čia lapės intencija,
nes tik ikkilius gando konferencija.
Kaip kikilis visus paukščius iš lizdo išspaus,
taikos premiją gaus,
— lapė kikilį papiaus.
Bet taiką kikilis tikrai išsaugos,
papiultas kikilis karo nebebijos.

P. S.

MAŽOJI ENCIKLOPEDIJA

- Antžmogis** — lietuvis kultūrinis kas.
Antakis — gerai nepataikytas antausis.
Aroma — traukinio bilietas į Romą.
Autosugestija — veiksminga automobilų reklama.
Buržujus — vietoj į Dainavos stovyklą, važiuojas į Meksiką.
Bachas — patogi dievybė, išgavota senovėje girtavimui pateisinti.
Draugo žmona — informacinė įstaiga, kuri teikia žinias nemokamai apie tai, ką tu turi ir ko neturi.
Klauda — priemonė save teisinti, o kitus pulti, arba tai, kas niekad netaikoma sau.
Prelegentas — legendų pasakotojas.

- Sofistas** — mėgstas sėdėti sofėje.
Parazitas — priešingos partijos žmogus.
Pasienietis — sėdįs prie sienos.
Verksnys — lietuvis minėjininkas.

"Visagalis" ir badas

Šauniamajam diktatoriui Maotse tungui yra sukurta šitokio turinio litaniija, maždaug buvusios Stalino litanijų lygio.
"Jam pirštu parodžius į kalną, medžiai pradeda stiebtis aukštytin;
Kai jis parodo į upę, vanduo smarkiau pradeda tekėti;
Kai jis ant sienos žemėlapyje nubrėžia liniją, plentai ir geležinkeliai pasirodo".
Taigi, gaila visagalis, negali pagaminti ryžių ir kiniečiai miršta badu.

Išsiblaškęs

Kai konduktorius tikrino bilietus, taurios išvaizdos keleivis niekaip negalėjo savojo rasti. Pagaliau konduktoriui jo pagailo, tat ir paprašė, kad surašę, nurodytu adresu jam bilietą prisiųstų.
— Bet kaip dabar galiu žinoti, kur aš važiuoju? — nusiiminė keleivis.

Kasdieninė gimnastika

Įrodyta, kad net 40-45 metų moterys, kurios niekuomet nesimankštino, pradėjusios sistemingą kasdieninę gimnastiką, jau po 3-4 mėnesių tiek sutvirtina savo pilvo presą, kad pagal visus fiziologinius rodiklius jų raumenys nesiiskiria nuo 20 metų merginos pilvo raumenų. Tačiau norint šią būklę išlaikyti, nereikia daryti pertraukų, o tęsti mankštą reguliariai, kasdien.

Vienybė", 1962 m. birželio 1.
— Žmonės yra kaip segtukai, jie niekam netinka, kai praranda galvas. **Miet. Newton**

ORAS

Kai baisiausias tvankumėlis, Gelbsti ežeras ir smėlis. O kai pusti vėjas ima, Tada pradeda skalbima. Tada dažome garažą.

Maironis

APIE KITO OŽĮ

Apsaugok, Viešpatie, nuo priešo, Kursai patamsiais duobę knisa, Nuo to, kursai ant kelio viešo Purvais apdrabsto žmogų visą.

Bet aš bijau ir tų draugų, Kuriems nelaužė nieks ragų, Kurie per daug akyvai mano, Kitus, ne savo ožį gano.

Nekenksminga kronika

— Anglijoje Leicester mieste, lios sveikatos inspektorius vienai moteriai, kuri atsiuntė savo vyro nosinę, išdažytą kitos moters lūpų pieštukais, parašė: "Čia nieko blogo. Aš manau, kad jūs vyras padarė, ką aš pats darau, jis kur nors valgykloje nosinę nuvalė dažus nuo puoduko."

— Italijoje vienoje Romos ligoninėje chirurgai ištraukė iš 35 metų moteriškos Laura Fazzetti skilvio didoką raktą.

Pacientė, paaiškino, jog tą raktą prarijo, kad jos vyras negalėtų paimti jos sutaupytų pinigų iš dėžės skalbiniams.

— Formozoj 17 m. amžiaus laisvanešys Wu Kum-fa pirmą dieną prarado darbą, kai jis laisvanešio krepšį su 200 laišku iškratė į upę.

— Rochesteryje Arthur Heveron, bebūčiuodamas savo žmoną, išsinarino žandikaulį. Tokių atsitikimų tėra buvę tik bučiuojant svetimą žmoną.

— Minnesotoj buvo apiplėštas bankas. Išsėnacinio plėšiko kasininkas paprašė: "išsinešk ir knygas, nes man yra kasoj trūkumų".

— Mountain Home, Idaho, laikraštis rašo, kad federalinės valdžios pagalba yra kaip kraujo transfuzija iš kairės į dešinę

Vasaros metu net ir angelėlis saugus vaikus neiškenčia ledų neparagavęs.

Draudimai

Du drabužių pramoninkai atostogauja Bermudoje, Vienas jų sako:

— Esu čia už draudimo pinigų. Aš gavau už gaisrą 50,000 dol.

— O, keista, — atsako ant-rasis, — o aš esu čia taip pat už draudimo pinigų, nes aš gavau 100,000 dol. už potvynį.

— Tikrai įdomu, — atsakė pirmasis, — bet kaip reikia padaryti potvynį?

Šykštumas

Napoleono laikais Paryžiuje gyveno turtingas bankierius Simon. Jo žmona įkyrėdavo jam savo nepaprastu šykštumu.

Kartą, kai bankierių aplankė keletas jo pažįstamų, Simon džiuliam salone liepė uždegti tik vieną žvakę.

— Mieloji, — tarė Simon savo žmonai, — paliepk uždegti dar vieną žvakę, kad galėčiau pamatyti, kur stovi pirmoji.

ranką, kada 90% bepilant nusilaisto žemėn:

— Lisabone, Portugalijoje 21 m. mokinyk ugniagesys vis pirmas atsukėdavo į gaisro vietą. Vėliau pasirodė, jog jis namus padeginėję, kad geriau pasirovų tų savo profesijoj.

Nejudėdama griūna

Jaunas vaikinys klausia senutės:

— Senutėle, juk esi jau nebe jauna, kodėl netaupai savo kojų? Kodėl nuolat vis taip greitai bėginėji?

— Matai, vaikeli, — atsakė senutė, — žmogus yra tarsi dviratis: jeigu jis greitai nevažiuoja, jis tuč tuojaus griūna.

— O —
— Draugų negalima pirkti, tačiau draugus išsinuomoti tai galima.

— Nuomonės niekada negalima keisti. Ji visuomet turi būti pastovi ir tvirta — tokia kaip viršininko.

— Kiekviena šeima turi turėti tris vaikus. Vienas jų bus genijus, o kiti du jį išlaikys. **S. O'Casey**

— Atomo skaldymas paremtas antausių skaldymo principu. **Pulgis Andriusis**

Vyras, kurio žmona išvyko atostogų, malšina mažuko troškulį.

Blogiau sekėsi

— Kaip tau patiko vasarvietėj? — klausia viena poniusin-ka kita.

— Buvo nieko, tačiau čia pirmą kartą teko nusivilti mano vyro sugebėjimais virti.

Pigiau kainuos

Pas garsų prancūzų tapytoją, Augustą Renoire (1814-1902), atėjo vienas finansininkas ir paprašė įvertinti jo sūnaus piešinį.

— Mano supratimu, jūsų sūnus turėtų imtis literatūrinio darbo.

— Kodėl?
— Nes naikinimas popierio ne tiek brangiai kainuoja, kaip audeklo.

Ir visokie balseliai čia tarp savęs pinas. Mat ši vieta jaunimo stovykla vadinasi.

LAIŠKAS NUO EŽERO

(Spyglių - Dyglių redaktorius šiuo metu atostogose. Čia spausdiname jo atsiųstą iš paežerės reportažą.)

Rašau Jums, draugai, čia nuo ežero, Dieną saulė karšta tik laikykis, Žvaigždės naktys kaip nuorūkas paberia Ir vėsina įkaitintą plikę.

Rytą skuba į ežerą žmonės, Neša skėčius ir kitus pabūklus, Žengia rimtos, apysunkės ponios Ir mergaitės išdykę ir kuklios.

Vieni kūną baisiausiai tepa, Kad paraustyt pabalę šonai, O kiti, kad per daug saulę kepa, Kad kupra kaip Mizaros raudona.

Aplink, anot Gustaičio, tik kopos, Ir dangaus, ir vandens mėlynė, O ant kopų jinai užsikopas, Su gražiais skudurėliais bikini.

Ten viengungis, kaip koks senas katinas, Prie grietinės puodų ir stiklų, Prie ponutės jaunos šaunos gretinas, Lyg ji trauktų kvapai vystyklų.

Laikraštį ir žmoną, aš manyčiau, Kiekvienam reikia savo turėt, Kad tramvajų, plažę ar bažnyčioj Nebereiktų per pečius žiūrėt.

O, žinai, pasauly daug apgaules Tai, redaktoriau Bradūnai, linksmas būk, Vieni žmonės nudega nuo saulės, O kiti tiktai nuo Sunny Brook.

Tegu laikosi Bendruomenė ir Altas Ir kautynėse išliksa sveikas kūnas, O tebūna Chruščiovas į kotletą sumaltas... Likit sveiki, Jūs

Dr. S. Aliūnas

Spygliai ir Dygliai

Redaguoja dr. S. ALIŪNAS

VERKSMŲ VERKSMAI

Va, jei taip spygliuose parašai kokį žodelį apie kokį švietėją, veikėją, šokėją, tai tuoj ašaros, esą veikla gali sugriūti. Paminėjai ką, atrodo, kad jau tiesiog Lietuvių Enciklopedijon įrašai ir per amžius paliks tuose spygliuose lapuose nemirtingas. Mes gi vis mąstėm, jog jei nori, kad tavęs nemintų, tai turi stengtis nieko neveikti, niekur neiti, geriausia, kad būtum, kaip tas Odisejas, atsakęs kiklopui, jog jis esąs niekas. Būti nieku didžiausi galimūmai išvengti įvairių, kokių ten kritikų. Taigi, kalbant apie Spyglius, dažnai reikia minėti kokį mirusį Shaw, kokį nors skotą, arba iš viso verstis senom istorijom, nes mūsų tautietis ir už prezidentą didesnis. Jei kokį ten prez. Kennedy nupaišo trumpom kelnėm, jis jokiais susigraudinimais nesuserga, o mūsų šiekis beveik gaudinasi ir skausmingai kenčia, kai koks nors jo paties pasakytas žodelis įamžinamas nemiršančiuose Spygliuose. Dėl tų ašarių, o dažnai ir kovotojų,

žadančių linčiuoti, priversti esame bijoti kaip nors šauniai žmones atžymėti.

Yra ir kitokių ašarių. Va, sako minia ten nenuėjo, visuomenė neatsilankė į tokio ir tokio klubo šaunų pikniką. O dar linksniau, kai ašarojama, kad į sportininkų žaidynes neatėjo visuomenė, atrodo, kad tai tos visur einančios visuomenės darbas. Žodžiu, vienas jaunimėlis tegu sportuoja, o tūkstančiai to šaunaus jaunimėlio Chicagoj, tegu papildimieji guli, arba koki ten tvista šoka, o rungtynių žiūrėti turi eiti visuomenė, kuri visur eina. Taigi, ne jaunimas turi eiti žiūrėti rungtynių, bet koks nors Altas, Vlikas ar Bendruomenė. Va, taip sau sėdi senyvi ponai, kad jaunimui būtų linksniau lakstyti. O jei vėksniai neina, tai jie kalti, ir jaunimas tai tikrai atsimins ir nesiduos auklėjamas.

Žodžiu, yra visokių ašarių, bet apie kitus rudeniop, kai ne taip karštos dienos graudžiam susikaupimui. **P.**

Šaunieji automatai

Salomėja Narkeliūnaitė, besilankydama Vilniuje, džiaugėsi, kad ją valgydino ir girdė automatai. Tiesoje buvo išspausdintas straipsnis apie tuos automatus, kurie nei valgydina, nei girdo ir iš viso yra vargšeliai bedarbiai. "Tiesa" rašo:

Trankė šonus

Ne vienas pirkėjas mums trankdavo šonus. Tokiu būdu jie "prašė" iš mūsų vandens, alaus, degtukų ar duonos arba reikalaujo grąžinti jiems priklausiančias monetas. Taip bekankami mes vienas po kito tampame bedarbiais. Ant mūsų nuogarų dažnai kaba užrašas: "Automatas nedirba".

Keturis mūsiškis pastatė Komjaunimo gatvėje. Pastatė jau seniai, ankstyvą pavasarį. Neturime ką veikti. Miegame

Keista, bet daugelis išsili pirmadieniais įstaigų, vietoj, kad išsili sėkmadienį namie.

dieną ir naktį. Nueikite prie kolūkinio turgaus Raudonosios Armijos prospekte — ten džiūsta irgi keturi mūsų broliai, prie kino teatro "Tėvynė" apdulkę stovi taip pat keturi "bedarbiai", prie geležinkelio stoties — net aštuoni. Stovi "miegančių gražuolių" ištisa eilė, net dešimt Vingio parke. Bet argi visus išvardysiu — jaučio odos neužtekų. Mes jau nekalbame apie tuos mūsiškis — dalinius bedarbius, kurie retai miklina savo raumenis.

Pačiupinėjo ir išėjo

Štai atvežė šešis patobulintus mūsų broliučių į Vilniaus maistprekybos parduotuvę Nr. 30. Montavo ištisą mėnesį. Jau tada į juos šnairomis žiūrėjo parda-

vėjos. Viena jų net pareiškė: "Vietą tik užima"... Prapuolė jiems noras dirbti, — pasidaravo vos keletą dienų susitikavo. Tik po kelių dienų atėjo mechanikai. Paspokojo, pačiupinėjo ir... išėjo. Štai ir vėl bedarbiai...

Jau metai kai šeši mūsiškiai bedarbiai "automatizuotoje" duonos parduotuvėje šiauliuose. Tris iš jų neseniai visai išmetė lauk.

Pikti liežuviai kalba, kad mūsų brolių bedarbių (įvairios prekybos technikos) yra daugiau kaip tūkstantis. Vieni — pas kooperatininkus, kiti — pas valstybinius prekybininkus Klai pėdoje, Druskininkuose, Kaune.

Tikri velniai

Išduosime paslaptį. Yra mūsų brolių ir seserų, kuriems dar visiškai neteko matyt pirkėjų. Už sukite kad ir į Vilniaus Maistprekybos bazės kiemą. Atvažiuoja blizgančiomis "Volgomis" čia daug piliečių. Visi į bazę — konjakėlio, romo ar kokio nors kito kilnaus gėrimo, dar vaisių, ar kitų skanėstų prišida — šmukšt ir lekia, paleisdami ant mūsų debesų šlapio purvo. Mūsų kompanija didelė — yra ir šaldymo spintų, kamelių, girai parduoti cisternų ir t. t. Dabar Maistprekybos vadovai guodžiasi, girdi, "kol kas jų nedaug, o štai žiemą — vėl per tuos velnius — (atseit, mus) nebus kur praėti..."

Taigi laimė, kad mūsų Salomėjos tie bedarbiai nenutroškino.

L. Dargis liepė pirkti akcijas, tačiau kai jos krito, aš nors trumpam laikui tapau gudruoliu, nes pinigų laikiau banke.

— Žinoma, Virginija, kad aš puikiai atsimenu kada buvo mūsų jungtuvės. Tą dieną Chicago's beisbolo komanda White Sox laimėjo dvi rungtynes.

BUTELIAI IR VEIDAS

Laužo rinkėjas kreipiasi į viešo namo šeimininkę:

— Ar jūs neturite tuščių alaus butelių?

— Ne, — atsako susiraukus šeimininkė, — argi aš atrodau, kad gerčiau alų?

— O, tai tada gal turite acto butelių, — atsakė rinkėjas.

KAS YRA MEILĖ

Meilė, astronomo nuomone, — tai pilnas proto užtemimas, smegenims patekus į širdies šėšėlį.

Reikia mokytis

Jis mato mokyklą miesto vidury Atostogos. Langai uždaryti žiūba.

Vos gimus, reikia mirti. Bet išmokyti turi

Atimti, sudėti, daugybą ir daugybą.

Henr. Radauskas.

— Atostogos tepataiso tik tuos nervus, kuriuos sugadinai, jų belaukdamas.

Spygliai, 1955 m.

Kalbos kertelė

VALGYKLOJE

— Galima valgyti šias žoles su pirštais?

— Ne, pirštus reikia valgyti atskirai.